ҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

С-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 150 (9904) | 1962 оной июниин 27, среда | Сэн 2 мүнгэн

Аха дүүгэй айлшалалга дүүрэбэ

МОСКВА. июниин 25. (ТАСС). Аха дүү Румынида айлшалһанаа Н. С. Хрущев түрүүтэй советскэ партийно-правительственна делегаци үсэгэлдэр Бухарестһээ Москва бусажа ерэбэ.

Ниислэл хотын ажалшадай олон түлөөлэгшэд, нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. М. Шверник, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин, СССР-эй министрнүүд, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд, СССР-эй ба союзна республикануудай Верховно Соведүүдэй депутадууд, Москвагай, Московско областиин партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, Москвада байдаг Румыниин посольствын хүдэлмэрилэгшэд, хариин гүрэнүүдэй дипломадууд Шереметьевскэ аэродром дээрэ делегациие угтаба.

СОЦИАЛИЗМЫН, КОММУНИЗМЫН ХЭРЭГЭЙ ИЛАН МАНДАХЫН ТҮЛӨӨ!

Советскэ партийно-правительственна делегациин Румыни ошоһон тухай коммюнике

Центральна Комитедэй секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Хрущев толгойлогшотой партийно-правительстгаци Румыниин хүдэлмэпартиин Центральна КоРумыниин Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй, правиуряалаар 1962 оной июнаа 25 хүрэтэр хани ёһоор

орон соогуур ябаа, прохүдөө ажахын предприябарилгануудые, соёл эмхи зургаануудые, куе хараа, хүдэлмэришэдгүүдтэй, инженернүүдтэй, — коллективистнүүдухаанай, соёл культуябуулагшадтай олон даһан байна.

С. Хрущев, Румыниин правительственна делегалогшо, РРП-гэй ЦК-гай секретарь, РНР-эй Гүрэнэй Түрүүлэгшэ нүхэр Георге гэгшэд хамтын комгараа табиһан байна. партийно-правительственна хаа хаанагүй баяртай ха дүү ёһоор угтаба гээд нике соонь заагдана. Иигээ аха нүхэр—совет арад- арадай айхабтар хани дадаг байһаниинь тодор. КПСС-эй XXII съездэ байгуулха асари ехэ Программагдаа һэн. Энэ Програмор бэелүүлхэ талаар соагууехэ илалта туйлаһанин Арадай Республикын баярлана, омогорхоно. һайханаар, халуунаар түлөө Румыниин хүнэй партиин Центральна Румыниин Арадай РесГүрэнэй Соведтэ, правибүхы румын арадта легаци гүнзэгы баясха.

Румыниин партийноственна делегацинуудай хөөрэлдөөнүүд болоо. Эдэ үүд аха дүүгэй хани баүнэн зүрхэнэй оршон үнгэрбэ. Тиигэжэ бүхы н асуудалнуудаар хоёр һанал бодолтой байһагэр гэршэлэн харуулба.

оронуудай социалис, байгуулалтын гол шухалнууд тухай хоёр делегаэхэ үедөө бэе бэедээ Советскэ Союз Румыний Республика хоёрой, Союзай Коммунис парти хүдэлмэришэнэй парти рондохи харилсаануудые хүгжөөхэ тухай, мүн уласхоорондын байдалай асуудалнууд тушаа хоёр мжануудаа дэлгэрэнгы.

байгуулгаар, КПСС-эдэ баталагдаһан Совет-Коммунис партиин шэнэ асари ехэ зорилгонууэн, коммунизм үргэн эр байгуулхадаа, Совет-туйлаһан бүхэдэлхэйн атай илалтануудые Рудай Республикын партельственна делегаци гээд коммюнике соонь Коммунизмын материческэ үндэһэ һуури , эрдэм ухаа, техникэ, хүгжөөлгэдэ, хүн зобайдал саг үргэлжэ һайалаар совет арадай туйлтанууд социализмын, н үзэл сурталай зохёон агууехэ хүсэтэй байһаойлно. Эдэ амжалтанууд ожые саашадань бэхиэргтэ шиидхэхы удха Гадна эдэ амжалтанууд үрэлтэнэй хүгжэлтэдэ үүлжэ, дэлхэй дээрэ л тогтоохын, социальна үйлахын түлөө ажалшамсэлые эршэдхэгшэ, эа хүсэн болоно.

Союзай Коммунис парй ленинскэ Центральна сэн мэргэн политика ашаар совет арад илалуйлаа. Советскэ Союзай партиин Центральна Конизм байгуулха орёо й зорилгонуудые амр шиидхэжэ байна. СС-эй дүй дүршэл маркмын үзэл сурталые хэрэглэһэнэй жэшээ Социализм байгуулгаар КПСС-эй дүй дүршэл ехэ удха шанартай, Румыниин Арадай Республикын партийно-правительственна делегаци энэ дүй дүршэлэйнь удха шанарые тэмдэглэбэ.

Багаар хүгжэнги промышленностьтай, гээгдэнги хүдөө ажахытай ороноо румын арад түүхын богонихон болзор соо хүгжэнги индустриально-аграрна гүрэн болгоо гэжэ ехэ ханалтайгаар советскэ делегаци тэмдэглэнэ. Румыниин арадай ажахын бүхы һалбаринуудта мүнөө социалис байгуулалта шиидхэхы илалта туйлаа. Тиигэжэ хото, хүдөө нютагуудта социализм илаба.

Түсэбүүдые зүбшэн хэлсэжэ, арадуудай хоорондо ажал хубаарилха гуримые саашадань нарижуулан, бүхы социалис оронуудай хоорондохи худалдаа наймаа саг үргэлжэ ехэдхэжэ, хоёр оронуудай хоорондохи экономическа харилсаае 1980 он хүрэтэр хүгжөөхэ түсэб хараалагдаһан байна. Энэ экономическа харилсаанай саашадаа ехээр хүгжөөгдэхэ байһаниие хоёр делегаци үндэрөөр сэгнэбэ.

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, Совет Социалис Республикануудай Союзай правительство социалистическэ индустриализаци бэелүүлхэ, арадай ажахые хүгжөөхэ талаар румын арадта бүхы талын интернациональна туһаламжа хүргэдэг байна. Энэ туһаламжын түлөө Румыниин Арадай Республикын партийно-правительственна делегаци баяр хүргэбэ.

Социалис оронуудай аха дүү ёһоной харилсаа холбооной, бэе бэедээ туһалалсалгын туйлай ехэ удха шанартай, ашатай туһатай байһаниие экономическа туһаламжа хүргэлсэхэ Соведэй гэшүүд-оронуудай коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй һаяшаг Москвада үнгэргэгдэһэн зүблөөн үшөө дахин тодорхойлоо гээд коммюнике соо заагдана. Юуб гэхэдэ, аха дүүгэй энэ харилсаа холбоон, бэе бэедээ туһалалсалга пролетарска интернационализмын гол гуримууд дээрэ үндэһэлэнхэй.

Аха дүү ёһоной совет-румын хани барисаае, харилсан ажаллалгые саашадань бүхы хэмжээгээрнь хүгжөөхөөр бэлэн байһанаа хоёр тала мэдүүлээ. Энэ хани барисаае, харилсан ажаллалгые саашадань хүгжөөхэдэ совет, румын арадуудта ашатай туһатай. Мүн социалис можые, социализмын хэрэгые бэхижүүлхэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһа нэмэри болохо байна.

Бусад социалис оронуудтай хамта бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохын, бэхижүүлхын түлөө хоёр тала тэмсэхээр сэхэ шууд шиидэнги байһанаа мэдүүлээ. Эб найрамдалай, социализмын хүсэн, уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин зэргэ бэхижэнэ, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөн үргэдэнэ, эб найрамдал тогтоохын, бэхижүүлхын түлөө хэдэ миллион ажалшад, һайн һайхан һаналтай бүхы хүн зон улам эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Иигэжэ дайн байлдаа эхилхэ гэһэн империалистнуудай хорото хэрэгтэ эсэргүү тэмсэл үргэдэнэ бшуу гээд делегацинууд тэмдэглэбэ.

Эб найрамдал тогтоохын, бэхижүүлхын түлөө Советскэ Союз, Румыниин Арадай Республика, бусад социалис оронууд сэхэ шууд тэмсэнэ. Тиигэжэ империалис бүлэглэлнүүдэй сэрэгэй һанаашалгануудые буруутуулна. Энээнтэй хамта бүхы социалис можын оронуудай уласхоорондын нэрэ хүндые улам дээрэ үргэнэ.

Элдэб социальна байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаае амгалан ёһоор зэргэ оршон байха гуримаар хүгжөөхэ гээшэ эгээл зүб, ухаатай сэсэн политика болоно гээд Советскэ Союз, Румыниин Арадай Республика тоолоно. Тиигээд уласхоорондын бүхы арсалдаата асуудалнуудые хэлсээ хэжэ, адли тэгшэ эрхэтэй, бэеэ даанхай, бүрин эрхэтэй байха гуримые хүндэлхэ үндэһэ һуури дээрэ шиидхэхын түлөө хоёр тала саашадаашье сэхэ шууд тэмсэхэ гээд коммюнике соогоо мэдүүлбэ.

Бүгэдеэрээ, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха хэрэгые бэелүүлгэ хадаа, дайн байлдаанай аюулые сараха тодорхой, ашатай туһатай харгы зам болоно гэжэ хоёр тала дахин батална. Буу зэбсэг хуряалгаар бодото хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэ Баруун гүрэнүүд үшөөл эсэргүүсэһээр гээд 18 гүрэнүүдэй хабаададаг Женевын хэлсээнүүд тодорхойлоо. Иигэжэ коммюнике соо заагданхай. Уласхоорондын нягта нарин хиналта тогтоожо, буу зэбсэг хуряаха тухай бэелүүлэгдэхээр тодорхой хэмжээнүүд Советскэ Союзай оруулһан договорой проект соо хараалагдаһан юм. Румыниин Арадай Республика Советскэ Союзай оруулһан договорой энэ проектые бүримүһэн дэмжэнэ.

Баруун гүрэнүүд Женевэдэ буу зэбсэг хуряаха тухай убайгүйгөөр үгэ хэлээд, үнэндөө буу зэбсэг ехээр бэлдэхэ хэмжээнүүдые бэелүүлнэ гэжэ хоёр делегаци тэмдэглэнэ. Номгон океанай түбэй зонодо США ядерна туршалгануудые хэжэ, эб найрамдал тогтоохо зорилготой арадуудай хүсэл эрмэлзэлгэдэ эсэргүү ааша гаргана. Энэ хэгдэжэ байһан ядерна туршалганууд буу зэбсэг бэлдэхэ хэрэгые түргэдхэхэ, уласхоорондын байдал шахардуу шанга болгохо зорилготой бшуу.

Газарһаа дээшэ ехэ үндэртэ Америкын ядерна туршалгануудые хэжэ байһан тухай Советскэ правительствын гаргаһан мэдүүлгые Румыниин Арадай Республикын правительство хүсэдөөр, бүримүһэн дэмжэнэ. Румыниин Арадай Республика Советскэ Союз хоёр эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдтэй хамта ядерна туршалгануудые хорихын түлөө тэмсэхээр бэлэн байһанаа баталан тодорхойлно.

Европодо, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал, аюулгүй байдал тогтоохо хэрэг хадаа дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүдые дары усадхаха, Германиин асуудалые шиидхэхэ зорилтэ табина гэжэ Советскэ Союзай, Румыниин Арадай Республикын партийно-правительственна делегацинууд тоолоно. Баруун гүрэнүүд Германитай эбэй договор баталха дурагүй. Тиигэжэ Баруун Берлиниие шахардуу шанга байдалай, эб найрамдалай хэрэгтэ аюул тохёолдуулха гуламта зандань байлгаха һэдэлгэтэй. Тиимэһээ Баруун гүрэнүүд Баруун Германиин эгээ эээрхэг түримхэй һанаашалгатай бүлэглэлнүүдые дэмжэнэ. Эээрхэг түримхэй эдэ бүлэглэлнүүд атомно-ракетнэ буу зэбсэгтэй боложо, дэлхэйн шэнэ дайе үүсхэхэ хүсэлтэй.

Хэрбээ Баруун гүрэнүүдэй Германиин асуудалые хамтаараа зүбшэжэ шиидхэхэ саашадаа хүсэлгүй байгаа һаань, Советскэ Союз Румыниин Арадай Республика хоёр Германиин Демократическа Республикатай эбэй договор баталха баатай болоно. Мүн гитлеровскэ Германитай дайлалдаһан, иимэ договорые баталха дуратай бусад гүрэнүүд баһал эбэй договор баталалсаха ушартай болоно. Тиигэжэ дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүд усадхагдаха, Баруун Берлин сүлөөтэ демилитаризованно город гэжэ харагдаха ушартай гээд Советскэ Союз, Румыниин Арадай Республика баталан тодорхойлно.

Советскэ Союзай, Румыниин Арадай Республикын, Варшавын договорто хабаададаг бусад оронуудай эб найрамдалда дуратай политикада эсэргүү хэмжээнүүд абтажа магад. Хэрбээ эдэ оронуудай аюулгүй байдалда, Германиин Демократическа Республикын эрхэ сүлөөдэ, эб найрамдалай уг зорилгодо эсэргүүгээр хэмжээнүүдэй абтаха болоо һаа, эдэ оронууд өөрынгөө аюулгүй байдалые, эб найрамдалые бүхы арга хэрэгсэлнүүдээрээ нэрэтэй түрэтэйгөөр хамгаалхаар сэхэ шууд шиидэнхэй.

СССР РНР хоёр Балканиие, Адриатикые эб найрамдалай, амгалан ёһоор харилсан ажаллалгын зоно болгохын түлөө урдынхидаал адляар сэхэ шууд тэмсэхэ гээд хоёр делегаци мэдүүлнэ. Эдэ районуудые эб найрамдалай, харилсан ажаллалгын зоно болгобол, эндэхи оронуудай хоорондо экономическа, соёл культурын харилсаа хүгжөөлгэдэ туһа нэмэри оруулагдаха һэн.

Хариин эээрхэлгэһээ сүлөөрхын түлөө тэмсэдэг Азиин, Африкын, Латиин Америкын колониальна, дулдыданги арадуудай үнэн зүб уг зорилготой тэмсэлые хүсөөдэр дэмжэһэнээ Советскэ Союзай, Румыниин Арадай Республикын правительстванууд тангариглан мэдүүлнэ. Хорото муухай колониальна гуримые тон богонихон болзор соо хүсэдөөр усадхаха гэһэн хубилашагүй хүсэлтэй байһанаа Советскэ Союзай, Румыниин Арадай Республикын правительстванууд тодорхойлон батална. Бэеэ даанхай шэнэ гүрэнүүдтэй хани ёһоной холбоо харилсаануудые бэхижүүлхээр, хүгжөөхөөр шиидэнги байһанаа хоёр тала дахин мэдүүлнэ.

Ямаршье һаадгүйгөөр экономическа харилсаа, уласхоорондын худалдаа наймаа хүгжөөхэ гээшэ эб найрамдалай, арадуудай хүгжэлтын хэрэгтэ тусгаар удха шанартай гээд Советскэ Союзай, Румыниин Арадай Республикын делегацинууд тэмдэглэбэ. Худалдаа наймаанай шухала асуудалнуудаар уласхоорондын конференци зарлаха тухай Советскэ правительство шэнэ үүсхэл гаргаһан байна. Иигэжэ ямаршье хашалтагүйгөөр дэлхэйн бүхы районуудые, оронуудые хабаадуулхаар уласхоорондын худалдаа наймаанай организаци бии болгохо асуудал тэндэ зүбшэгдэхэ ушартай. Советскэ правительствын оруулһан энэ үүсхэлые Румыниин Арадай Республикын правительство хүсэдөөр дэмжэнэ.

Советскэ Союзай Коммунис партиин, Румыниин хүдэлмэришэнэй партиин түлөөлэгшэд, хоёр партинуудайнгаа ажал ябуулга тухай бэе бэедээ дуулгалсаа. Эдэ хоёр оронуудай хоорондохи хани ёһоной харилсаануудые саашадань хүгжөөхэ асуудалнууд мүн лэ зүбшэгдэһэн байна.

Дэлхэйн мүнөөнэй хүгжэлтын бүхы асуудалнуудаар, социализм, коммунизм байгуулгын, уласхоорондын коммунис, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй стратегиин, тактикын асуудалнуудаар Советскэ Союзай Коммунис партиин, Румыниин хүдэлмэришэнэй партиин нэгэ хараа шугамтай байһаниие хоёр тала айхабтар ханамжатайгаар тэмдэглэнэ.

Хоёр оронуудта социализм, коммунизм илалта түгэсөөр байгуулха хэрэгтэ эдэ партинуудай хоорондохи нягта харилсаа холбоон ехэ удха шанартай.

Социалис можын нэгэдэлые бэхижүүлхын, уласхоорондын коммунис, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе хүгжөөхын, ревизионизмын, догматизмын, сектантствын нүлөөһөө марксизм-ленинизмын һургаалые хамгаалхын түлөө, мүн социалис интернационализмын гол гуримуудһаа хазагайрха ябадалтай хоёр парти сэхэ шууд тэмсэхээр шиидэбэ. Энэ тэмсэл хадаа интернациональна уялгамнай гэжэ хоёр парти тоолоно. Хоорондоо ашатай туһатай харилсаае саг үргэлжэ хүгжөөхөөр, бэхижүүлхээр шиидэнги байһанаа хоёр парти мэдүүлбэ.

Совет Социалис Республикануудай Союзай партийно-правительственна делегациин Румыниин Арадай Республикада хани халуунаар айлшалһан ушар совет, румын арадуудай хоорондохи бата бэхи хани барисаанай, аха дүү ёһоной харилсан ажаллалгын, хэтэ мүнхын холбооной шэнэ гэршэнь боложо харагдаба. Совет, румын арадууд социалис оронуудай агууехэ бүлын бусад арадуудтай хамта марксизм-ленинизмын хамагые илагша туг доро социализмын, коммунизмын илалта тээшэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохын, бэхижүүлхын түлөө бата нэгэдэлтэйгээр, сэхэ шууд дабшажа ябана.

Бухарестһээ мордобо

БУХАРЕСТ, июниин 25. ТАСС-ай тусхай корреспондентнүүд Д. Бочаров, К. Кравченко иигэжэ дамжуулна:

Румынида аха дүү ёһоор аяншалһан Н. С. Хрущев түрүүтэй советскэ партийно-правительственна делегаци үсэгэлдэр Бухарестһээ Москва ниидэбэ.

Бэняс гэжэ аэродром дээрэһээ Георге Георгиу-Деж, И. Г. Маурер, РРП-гэй ЦК-гай политбюрогой гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, Румыниин хүтэлбэрилхы бэшэ ажал ябуулагшад совет айлшадые үдэшөө. Румыниин ниислэлэй хэдэ мянган ажалшад делегациие үдэшэлсөө.

Г. Георгиу-Деж, Н. С. Хрущев үгэ хэлээ.

Манай Эхэ ороной бүхы газар нютагуудта — Бухарестдэ, Бухарестын областьдошье, Яссада, Борзештьдэ, Хунедоаре, Лупенипт Крайове, Констанцадашье — хаа хаанагүй совет делегациие ажалшад хани халуунаар, совет арадта үнэн зүрхэнэй хани барисаатай байһанаа мэдүүлэн угтаа, коммунизм байгуулжа байгаа совет арадай асари ехэ амжалтаарнь омогорхолоо мэдүүлээ, —гээд Г. Георгиу-Деж хэлэнэ.

Советскэ Союзай, социалис бусад оронуудай шэнэ общество байгуулха хэрэгтээ туйлаһан амжалтын ашаар марксизм-ленинизмын суртал хаа хаанагүй хүсэтэ нүлөө үзүүлдэг болонхой.

Румыниин хүдэлмэришэнэй партиин III съезд дээрэ баталан абтаһан асари ехэ зорилгонуудые — Эхэ оронойомнай һалбаран мандаха, социалис байгуулалтые түгэсхэхэ зорилгые—бэелүүлхын түлөө Румыниин арад хүдэлжэ байна,—гэжэ Г. Георгиу-Деж үргэлжэлүүлбэ. Экономикомнай дүрбэн тэгшээр, улам өөдөө хүгжэжэ байна.

Социалис лагерь дотор хани харилсаанай, нүхэр ёһоной туһаламжын бүрилдэн хүгжэһэнэй ашаар, илангаяа Советскэ Союзай манай орондо үзүүлдэг туһаламжын ашаар манай ороной хүгжэлтэдэ иимэ амжалта туйлагдаа гээшэ.

Румыниин ба советскэ партийно-правительственна делегацинуудай баталан абаһан хамтын коммюнике энээниие бүримүһэн батална.

Бүхы арадуудай аша туһын түлөө тэмсэдэг социалис лагериин оронууд бүхы түби дэлхэй дээрэ эб найрамдал, амгалан байдал тогтоохын түлөө хэгдэдэг гайхамшагта тэмсэлые ударидан ябана.

Румыниин арадай үнэн зүрхэнэй дурлал совет арадта мэдүүлээд, коммунизм байгуулгадаа, зол жаргалайнгаа, эб найрамдалай ба коммунизмын хэрэгтэ бүри ехэ илалтануудые туйлахыень хүсэгдэнэ гээд үгынгөө түгэсхэлдэ нүхэр Георгиу-Деж хэлэбэ.

Советскэ партийно-правительственна делегациин үмэнэһөө Н. С. Хрущев Румыниин ниислэлэй ажалшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалаад, КПСС-эй ЦК-гай, Советскэ правительствын, бүхы совет арадай үмэнэһөө Румыниин бүхы арадта аха дүүгэй амаршалга хүргэбэ.

Манай уулзалга хадаа арадуудаймнай аха дүүгэй барисаанай, советско-румынска хани барисаанай эбдэршэгүй бата бэхи байһые тодоруулна гээд Н. С. Хрущев хэлэбэ. Совет ба румын арадуудай аха дүүгэй нэгэдэл саашадаашье улам бүхэжэхэ байна.

Румыниин арадай ажабайдалтай, социалис общество байгуулха хэрэгтээ туйлаһан гайхамшагта амжалтатайнь делегаци танилсаа. Мүнөөнэй Румыни хадаа хүгжэнги экономикотой, соёл культуратай социалис гүрэн болонхой.

Хүдөө ажахые коллективизацилха хэрэгэй дүүрэһэнтэй дашарамдуулан, Н. С. Хрущев румын арадые амаршалба. Румыниин хүдөө нютагта коллективизаци түгэсхэһэн ушар хадаа түүхын удха шанартай айхабтар ехэ илалта мүн. Энэ хадаа промышленностьдашье, хүдөө ажахыдашье үйлэдбэрилгын хүсэ саашадань хүгжөөхэ ехэ арга боломжо нээжэ үгэнэ. Иигэжэ Румыниин ажалшад саашадаа бүри һайнаар ажаһууха болоно.

Хэдэ миллион хүнүүдэй ажаһуудал хубилган шэнэдхэхэ талаар социалис оронууд баян дүй дүршэлтэй болонхой, гүрэн гүрэнүүдтэ социализм байгуулгаар дүй дүршэлтэй болоо гээд совет делегациие толгойлогшо үргэлжэлүүлбэ. Национальна экономико хүгжөөхэтэй хамта, дэлхэйн социалис системын ажахые бүхы дээрэнь байгуулха хэрэгтэ ехэ анхарал табихаар саг болоо.

Социалис оронуудай промышленностиие хоорондоо үргэн харилсаатайгаар хүгжөөжэ, ажалые зүбөөр хубаарилжа шадаал һаа, эмхидэнги социалис ажахын бүхы һайн талань бүрин хүсэдөөр ашаглагдаха зэргэтэй. Имагтал иимэ байха ёһотой. Энэ хадаа социалис оронуудай экономикые ниитэ дээрэнь хүгжөөхэһөө гадна, орон бүхэнэй экономикые дэбжээхэ болоно.

СЭВ-тэ хабаададаг оронуудай коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй июниин зүблөөнэй шиидхэбэринүүд дэлхэйн социалис системын хүгжэхэ хэрэгтэ ехэ удха шанартай байха юм.

Уласхоорондын байдал манда ехэ таатай зохидоор тогтонижожо байна гээд Н. С. Хрущев мэдүүлбэ. Эб найрамдалай, социализмын хүсэн улам бэхижэнэ, бүри хүсэн түгэс боложо байна. Энээнэй ашаар империалистнууд дэлхэйн шэнэ дай мүнөө болотор үүсхэжэ шадаадүй. Гэбэшье, дэлхэй дээрэхи байдал шахардуу шанга байһан зандаа, дайнай аюул усадхагдаагүй, иимэ аюул байһан зандаа гэжэ обёоронгүй байхын аргагүй.

Социализмын оронуудай оролдосотойгоор бэелүүлдэг эбэй ёһоор зэргэ оршон байха политика гээшэ иимэ эрхэ байдалдахи эгээл бодомжотой зүб хараа шугам мүн болоно гээд Н. С. Хрущев үргэлжэлүүлбэ. Гэбэшье, эбэй ёһоор зэргэ оршохо, арадуудай хоорондо эб найрамдал ба хани барисаа тогтоохо хараа шугамтай таарадаггүй хүсэнүүд капиталис дэлхэйдэ бии юм. Америкын Холбоото Штадуудай агаарта хэжэ эхилһэн ядерна тэһэрэлгэнүүд хадаа арадта харша политикын эли тодо гэршэ мүн болоно. Америкын сэрэгэй зонхилогшод арадай хүсэл эрмэлзэл хараадаа абанагүй, тооногүй. Америкын ба бусад империалис гүрэнүүдэй эээрхэг түримхэйшүүл бүхы оронуудай арадуудта хүсэ нүлөө үзүүлжэ, өөһэдынгөө мэдэлдэ абахын тула ямаршье аргаар һаань, зэбсэгжэлгэдэ булюу байдалтай болохые эрмэлзэнэ.

Социалис оронуудай арадууд, дэлхэйн түрүү үзэлтэй хүнүүд ехэ һэримжэтэй байха ёһотой. Ороноо хамгаалха хүсэеэ саг үргэлжэ бэхижүүлхэ ба нарижуулха ёһотойбди.

Социалис ба капиталис оронуудай хоорондохи эбэй харилсаануудые эбдэнгүй байлгаха, арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэхэ зам бэдэрхэ тухай Н. С. Хрущев тэмдэглэбэ. Лаосой жэшээ хадаа иимэ замай бии байһые гэршэлнэ гээд хэлэбэ. Хэрбээ хархис хүсэнүүдэй энээниие эбдээгүй һаань, тиихын түлөө эдэнэр оролдоношье ха, Лаосой байдал иигэжэ гуримшуулга хадаа бэшэшье шухала асуудалнуудые, жэшээнь Германиин асуудал, Баруун Берлин тухай асуудал, шиидхэхэ һайн жэшээ боложо үгэмөөр байгаа.

Германиин асуудалаар Советскэ правительство хараа шугамаа нэгэнтэ бэшэ сэхэ хэлэһэн байха, Европодо, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ зорилгоор хоёрдохи дэлхэйн дайнай үлэгдэлнүүдые усадхахын тулада саашадаашье оролдохо гээд совет делегациие толгойлогшо хэлэбэ.

«Красная Гривица» заводой хүдэлмэришэд ба алба хаагшадай митинг дээрэ Германиин асуудалаар минии хэлэһэн үгые баруунай зарим корреспондентнүүд гажуу, худал болгоо гээд хэлэбэ. Энэ митинг дээрэ би иигэжэ хэлээ һэмби: Германиин хоёр гүрэнүүдтэй Германиин эбэй договор баталжа, энээнэй үндэһөөр Баруун Берлиниие сүлөөтэ город болгон шиидхэхэ гээд Холбоото Штадуудта, бусад оронуудта дурадхаһан байгаабди. Хэрбээ эдээнтэй үгээ ойлголсожо шадахагүй байгаа һаа, Германиин Демократическа Республикатай эбэй договор баталхабди. Иигэжэ Баруун Берлиндэхи эээмдэлгын гуримда эсэс табигдаха.

Энэ асуудалай тон эли тодо байгаашье һаань, Советскэ Союз урданайнгаа хараа шугамһаа холодоод, эб найрамдалай хэрэгтэ аюултай Германидахи мүнөөнэй байдалые саашаданьшье байлгахаар зүбшөөхэ хэбэртэйгээр баруунай зарим газетэнүүд бэшэнэ. Энэ худал хуурмаг аашa хадаа дэлхэйн олониитые һамааруулха гэһэн удхатай.

Хүдэлмэришэн ангиин, ажалшадай засаг түрэеэ гартаа барижа байһан газарта дайнай номнол байдаггүй гээд Н. С. Хрущев тэмдэглэбэ. Балканай түүхэ һанаад үзыт даа. Балканай хахад арал хадаа һаяхан болотор «Европын тэһэрэлгын нүхэн» гэжэ нэрэтэй байдаг һэмнай. Энэ хахад аралай хэдэ хэдэн оронуудта социализмын илаһанай ашаар Европын энэ райондохи байдал үндэһөөрөө хубилаа. Балканай хахад аралай социалис оронууд ганса Балканиашье бэшэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. ... найрамдалые бэхижүүл... рэгтэ Румыниин Ара... публика ехэ хубита оруулна.



Нүхэр Н. С. Хрущев түрүүтэй советскэ партийно-правительственна делегаци Румыниин Арадай Республикада айлшалба. Зураг дээрэ: «Борзешть» гэжэ химиин комбинадай ажалшадай митингын трибуна дээрэ.

ТАСС-ай фотохронико.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгада харюу

МҮНӨӨДЭРЭЙ ЭГЭЭН ШУХАЛА ЗОРИЛГОМНАЙ

Мяха, һү абаха түсэбөө һара бүри дүүргэхэ; *Ургасын хойноһоо эрхим харууһа хэхэ;* **Ург... хуряалгада һайнаар бэлэдхэхэ**

* *

Үбгэдшье һаа, миин һуухагүйбди...

Захааминай „Красный Октябрь" колхозой пенсионер-луговод Гомбо Золтоевич Цыреновэй хөөрөөн

Хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, мэргэжэлтэдтэ, хүдөө нютагуудай бүхы ажалшадта хандаһан КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай танилсаад байхадаа, үбгэн пенсионер би энээнииe тон зүб гэжэ тоолоноб. Жара гаратараа хүдөө ажахын элдэб хүдэлмэридэ хүдэлөөб. Хонин ажалда бүришье удаан хүдэлһэн байнаб. Тэрэ үедэ ажалай түлөөһэн бага, малшадта анхаралшье һайнаар табигдадаггүй байгаа һэн. Мүнөө манай засаг түрэ, партиин, мал ажалһаа абтадаг продуктнуудые худалдан абалгын сэн нэмээһэн ушар, колхозуудай улам һайнаар хүгжэхэ зам мүн. Саашань ажалаа эрдэм ухаанай ёһоор эрхилхэ һү, мяха, нооһо, үндэгэ элбэгжүүлгэдэ анхаралаа бүри ехээр хандуулха, колхознигуудые, малшадые урмашуулан хүдэлгэхэ гэһэн хараа шугам гэжэ ойлгоноб. Энэ Хандалга хадаа хүдөөгэй ажалшадай анхаралые хандуулһан, тон гүнзэгы удхатай, сэсэн заабари болоно.

Эдеэ хоолой зүйлнүүдые ехэдхэхэ иимэ һайшаалтай хэмжээнүүдэй абтажа байхада, өөрынгөө хубитые оруулалсангүй байха аргагүй гэжэ тоолоноб.

Мүнөө жэл колхозойнгоо Зүүн Гол гэжэ газарта 80 гаран гектар сабшалангай талмай уһалааб. Тэдэнэйм 20 гектарһаа га бүриин 20 центнер, 15 гектарһаа 18 центнер үбһэн абтаха. Үлөөшэ талмайн га бүриһөө 15 центнер үбһэн хуряагдаха. Энэ хадаа малда элбэг тэжээл бэлдэхэ аргануудай нэгэн гэжэ һананаб.

Мүн колхозой пенсионернүүд Сандак Дансарунов, Цыремпил Цыденов гэгшэд нилээд ехэ газар уһалаа. Бидэ пенсионернүүд тэжээл бэлдэлгын үедэ сомоо толгойлхо, аса, тармуур, хажуур заһабарилха мэтээр шадал соогоо ажалаа хэлсэжэ, партиин хараалһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсахабди.



Цыпилма Банзатова үндэр наһатай болобошье, миин һууха дурагүй, хамтын хэрэгэй түлөө хэды хүсэ шадалаа зорюулжа, Хорингоо аймагай Үдын совхоздо оролдосотойгоор хүдэлжэ байһан зандаа. Мүнөө тэрэнэй даажа байһан тугалнуудые харахада тобир тарган, үһэ нооһониинь елэлзэжэ ябаха юм. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада Цыпилма хүгшэнэй урин зөөлэхэн гараар олохон зуугаад лэ тугал түлжүүлэгдэһэн байха Зураг дээрэ: түрүү тугалшан Ц. Банзатова.

В. ЗОРКИНОЙ фото.

* * *

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлени

Ёһотойл эмхидхэгшэд болоё

гэжэ Улаан-Үдын нютагай колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин коммунистнууд хэлсэбэ

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр, колхоз, совхозуудай үйлэдбэрииe хүтэлбэрилхэ үүргэтэй управлени-нүүд бии болоһоор гурба һара болożо байнхай. Энэ үедэ хэгдэһэн хүдэлмэриингөө зарим дүнгүүдые согсолхо, партиин ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалганuудта бодотоор харюусахын тула юу хэхэб гэһэн асуудалаар һаяхан Улаан-Үдын нютагай колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин коммунистнуудай суглаан болоһон байна. Тэндэнь мүн партийна бэшэ хүдэлмэрилэгшэдшье хабаадаа.

Партийна нээмэл суглаан дээрэ элидхэл хэһэн тус управлениин начальнигай орлогшо **И. Бурдуковский** нэн түрүүн Зүүн Сибириин нютагуудай колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй, обкомуудай парторгнуудай, комсоргнуудай, КПСС-эй райкомуудай секретарьнарай, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэрэй, область болон республиканuудай, тэндэхи хүдөө ажахын Комитедүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй һаяхан Эрхүү хотодо болоһон зүблөөнэй дүнгүүдтэ тогтоо.

Саашань өөһэдынгөө управлениин хүдэлмэри тухай хэлэхэ зуураа, энэ үедэ инспектор-эмхидхэгшэд, мэргэжэлтэд, КПСС-эй обкомой парторг, инструкторнууд тарялангай газар зүбөөр хубаарилжа, хабарай тарилгые саг соонь һайн шанартайгаар үнгэргэхэ талаар колхоз, совхозуудта нилээд туһаламжа хүргөө гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Тэрэнэй ашаар энэ жэлдэ нёдондонойхидо орбол 25200 гектар ехэ тарилга хэгдээ. Илангаяа кукуруза, ешмээн, саахарай свёкло, горох, бобы гэхэ мэтэ үнэтэ ургамалнуудай тарилга эрид үргэдхэгдөө.

Тиигэбэшье мал ажалай продуктнуудые абаха, тэрэниие гүрэндэ худалдаха түсэб, уялганууд хангалтагүй дүүргэгдэнэ. Илангаяа гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэдэ бэрхэшээлтэй байдал тохёолдоо. Тэд колхоз, совхозуудта хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд яһала бии. Тэрэниие хүсэндэнь хүргэхэ талаар управлениин хүдэлмэрилэгшэд зохихо хэмжээ абаагүй байнoo. Саашадаа ажал хэрэгээ яажа һайжаруулхаб, партиин ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалга дотор табигдаһан асуудалнуудые яажа амжалтатайгаар шиидхэхэб гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тодорхойлоо.

АРГА БОЛОМЖОНУУДНАЙ ЗАХАГҮЙ

Колхоз, совхоз бүхэндэ мяха, һү ехээр абаха арга боломжонууд ехэ бии гэжэ партиин Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет һүүлэшынгээ Хандалга бэшэг дотор тон зүб тэмдэглэнэ гэжэ управлениин главна ветеринарна врач нүхэр **Манальский** үгөө эхилбэ.

— Манай управлениин харьяата ажахынуудта 1961 оной январь, февраль һаранuудта түрэһэн 5 мянгаад эмэ хашарагууд бии. Тэдэнэй томонуудые шэлэбэл, адагынь 3000 толгой олдохо. Эдэ хашарагуудые энэ дороо илгажа, һайн бэлшээритэй газарта адуулаа һаа, намар болотор 240—260 килограммтай болохо гээшэ. Тиигээд тэдэнээ августын 15-һаа сентябриин 15 болотор ороондо оруулаа һаа, ерэхэ жэлэй май—июнь һарануудта тус бүриһөөнь тугал абтаха. Энэ үедэ тугал абахада тусхай байрашье хэрэггүй, тэдэниие эхэтэйнь суг байлгажа адуулаад лэ гарашахада болохо. Эхэеэ хүхөөд, һайн бэлшээридэ ябаһан тугалнууд жэлэй дүүрэтэр 200 килограммтай боломоор. Тиимэһээ гансахан энэ арга боломжые хэрэглэбэл, ерэхэ жэлдэ 6000 центнер үхэрэй мяхан нэмэгдэжэ абтаха болоно бшуу,— гэжэ нүхэр Макальский саашань хэлэбэ.

Мүн ажахы бүхэн шубуунай мяха, үндэгэ ехээр абаха аргатай. Зүгөөр тахяагай фермэдэ олон шубууд байхадаа олзотой гэжэ тодоруулагдаба. Жэшээнь, фермэдэ 10 мянган тахяа байбал, тэрэ фермэһээ адагынь 40 мянган түхэригэй сэбэр олзо абтаха. Хэрбээ фермэдэ 1—1,5 мянган тахяа байбал, биратай олзо орохогүй гэхэ гү, али гарзатажашье гарахаар гээшэ,— гэбэ.

Нүгөө талаараа Улаан-Үдын инкубаторай станциин дүй дүршэл дээрэһээ харахада тахяагай дальбараануудые май һарада абаад, сентябрь гаратар һайнаар дэгжээбэл, тус бүриинь 1,3—1,5 килограммтай болгожо болохо. Хэрбээ колхоз, совхоз 20 мянган тиимэ дальбараа дэгжээбэл, 4—5 һарын туршада адагынь 200 центнер һайн шанартай мяха абаха болоно ха юм. Эды шэнээн дальбараае үхэрэй дал соо дэгжээхэдэшье зохид. Тиигэжэ гаргаша багатай мяха нэмэжэ абаха тушаа нүхэр Макальский хөөрэбэ.

ФЕРМЭ, БРИГАДА — МАНАЙ ХҮДЭЛХЭ ГАЗАР

Мухар-Шэбэрэй аймагай Түгэнын колхоз, совхозуудта хүдэлдэг инспектор-эмхидхэгшэ нүхэр **Иванов** үгэ абажа, нилээд һонирхолтой юумэнүүдые хөөрэжэ үгөө.

— Фермэ, бригада дээгүүр хонон үнжэн байжа, ажал эмхидхэлсээгүйдэ ашa үрэ гарахагүй гэжэ ойлгогдоо,—гээд тэрэ захалба. — Хабарай тарилгын үедэ механизаторнуудта хээрын байра түхеэрхэ талаар ехэ оролдолго гаргагдаа. Мүн тракторнуудые һүниин сагта хүдэлгэхэ гээшэ бараг хэрэг бэшэ байшоо. Жэшээнь, «Победа» колхоздо тракторнуудай һүниин халаанай ажал шалгахада, тэдэнэр ехэнхидээл һүниин 12 час болотор хүдэлөөд лэ зогсошодог байгаа. 4—5 һүни удаа удаагаар шалгажал, бүхэли һүни хүдэлгэдэг болгообди.

Үнеэдэй ороондо оруулагдаһан мэдээнүүдые харахада «Эрдэм» совхоз түрүү зэргэдэ ябана. Теэд фермэ дээрэ ошоод, үнеэн бүхэнэй хэзээ тугаллаһаниие, хэдыдэ ороондо оруулагдаһаниие шалгаад, һаалишадтай хөөрэлдөөд байхада тад ондоо байдал үзэгдэнэ. Айхабтар олон үнеэд тугаллаһанайнгаа һүүлээр 7—8 һара соо ороондо ороогүй ябаһан байгаа бшуу.

Эмэ хашарагуудые наһаарнь, ехэ багаарнь илгажа, амяарань зуугаад толгойгоор гүүртэнүүдые эмхидхээд, тэндээ 3—4 бухануудые табиха гэжэ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй, мэргэжэлтэдтэй яһала хэлсэгдэһэн байгаа. Теэд тэрэнэйнгээ дүүргэлтые хожомынь шалгажа үзэхэдэ гүүртэнүүд 150—190 толгойгоор бүридхэгдөөд, тэндэ орой 1—1 буха табигдаһан байшоо.

— Эдэ бүгэдэ дээрэһээ харахада, инспектор-эмхидхэгшэ гээшэ миин захяа заабари үгөөд ябаха бэшэ, харин хэлсэһэн, шиидхэһэн юумэеэ бэелүүлхэ талаар фермэ, бригадада эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха ушартай болоно. Мүнөө дээрээ инспектор-эмхидхэгшэд управлениингээ мэргэжэлтэдтэй үшөөл нягта холбоотойгоор хүдэлнэгүй. Саашадаа энэ дутагдалые усадхахаар.

Һаалиин гүүртэнүүд дээгүүр саг үргэлжэ ябаад, зунай сагта үнеэдые үдэр һүнигүй адуулжа, үдэртэ гурба дахин һаагаад, дэлэнгыень бүлеэн уһаар угаажа, нидхэржэ байбал, һүн нилээд ехээр абтаха байна гэжэ Мухар-Шэбэрэй Заганай колхозой һаалиин гүүртэ дээрэ хэһэн хүдэлмэриингөө эсэстэ батаар олгоһон тухайгаа управлениин главна зоотехник нүхэр **Черниговский** хэлээ. Тэрэ фермэдэ ерэхэдэмнай үнеэд үдэртэ хоёр һаалгадаг, һүниндөө адуулагдадаггүй байгаа. Тиимэһээ үнеэдэй һүн дэлэндээ багтахаяа болёод, гоожожо байһаниинь харааб-ди. Тэндэ байжа хэмжээ абалаһай ашаар тус гүүртэ үдэртэ зуу гаран литр һү ехэ һаадаг болонхой.

Иимэ байдал Мухар-Шэбэрэй, Тарбагатайн аймагуудай колхозуудта үзэгдэнэ. Оньһон аргаар, үнеэ һаадаг агрегадуудта хүдэлхын тула, эрхим һайн һаалишадые шэлэн абажа табяад, һайн һургахын орондо, колхоз, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд дайралдаһан хүнүүдые табяад лэ, тэдэнээ һурганашьегүй.

Мүн олохон колхозуудта искусственна үрэжүүлгын пунктнуудта ариг сэбэр сахигданагүй, үрэжүүлгэ хэхэ зооветеринарна эрилтэнүүд нягтаар баримталагданагүй. Энээн дээрэһээ үнеэдэй һубайрха ябадал гарадаг.

ЭДЭБХИТЭДТЭ, ЗАМАЙ ЗАЛУУРШАДТА ТҮШЭГЛЭХЭ

— Ажахынуудаа амжалтатайгаар хүгжөөхын тула бидэнэр гансо нэгээрээ юушье хэжэ шадахагүйбди, бүхы ажал ябуулгадаа колхоз, совхозуудай эдэбхитэдтэ, мэргэжэлтэдтэ, түрүүшүүлдэ — замай залууршадта түшэглэхэ ёһотойбди, — гэжэ КПСС-эй обкомой парторг нүхэр **Чернянов** мэдүүлбэ.

Ажахын һалбари бүхэндэ түрүүшүүл — замай залууршад бии. Колхоз, совхозуудта эдэбхитэй хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд олдохо. Тэдэниие саг үргэлжэ һургажа, гүрэнэй үмэнэхи харюусалгыень дээшэлүүлжэ, замай залууршадай дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо гэжэ саашадаа улам оролдосотойгоор тэмсэхэ болонобди. Замай залууршадые бусад колхоз, совхозуудаар абажа ябаад, тэндэ бии байһан арга боломжонуудыень элишэлжэ, тэрэниие яажа ашаглахаб гэжэ харуулжа үгэхэ эрилтэ табигдана. Тиихэдээ бидэнэр хододоо шэнэ түрүү юумэнүүдые бэдэржэ ябаха уялгатайбди.

Колхоз, совхозуудай дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгыень дээшэлүүлхэ, тэрэ хүдэлмэридэ шадабаритай бэрхэ мэргэжэлтэдые дэбжүүлхэ хэрэгые нэгэшье үдэр мартажа болохогүй. Мүнөө үедэ зарим хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгань үшөөл бага байна. Жэшээнь, энэ жэлдэ Тарбагатайн «Дружба» колхоз ороохо таряа тариха түсэбөө яажашье дүүргэхэ аргатай байгаа. Тиигэбэшье нэгэ хэдэн гектараар түсэбөө дүүргээгүй үлэшоо.

Хүнүүдые материальна талаар урмашуулха асуудалда шухала анхарал табигдаха болоно. Баян ургаса абагшад, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлэгшэд ехэ түлбэри абаха ушартай. Мүнөө дээрээ механизаторнуудай ажалай түлөөһэн ажахы бүхэндэ ондо ондоо байһаар. Энэ дутагдалые дары заһахаар болонхой.

Парти, правительствын хүдөөгэй арад зондо, коммунистнууд болон комсомолшуудта хандаһан Хандалгые хүн бүхэндэ ойлгуулжа, тэндэ хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудые дары бэелүүлхэ хэрэгтэй. Ажахы бүхэндэ тодорхой хэмжээ ябуулгануудые хараалхадань бидэнэр туһалха болонобди.

Хүдөөдэ барилгын хүдэлмэриин тон һулаар ябажа байһан тухай барилгын талаар главна инженер нүхэр **Гусев** хэлээ. Һүүлэй мэдээгээр энэ жэлдэ хэгдэхэ барилгын түсэб миил 20 процент дүүргэгдээд байнхай. Тиимэһээ үдэр саг гээнгүй ажахы бүхэн шэнэ эрилтын ёһоор малда хэды шэнээн байра, ерэхэ үбэлжэлгэдэ хэрэгтэй болохоб гэжэ тоолоод, хэрэгтэй соонь энэ хүдэлмэридэ хүнүүдые табиха ушартай.

Суглаан дээрэ КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **Власов** үгэ хэлэһэн байна. Колхоз, совхоз бүхэн мяханай худалдан абадаг үнэ сэнгэй дээшэлхэдэ нэмэжэ абаһан олзо доходоо зүбөөр ашаглаха зэргэтэй. Энэ мүнгэ зөөри нэн түрүүн малай байра барилгада, тэндэхи хүдэлмэриие оньһожоруулгада элсүүлэгдэхэ гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Үйлэдбэриин управлени колхоз, совхозуудта саарһа захяа хүргэхэеэ болижо, бодото ажал дээрэ ябажа эмхидхэлэй хүдэлмэри шадабаритайгаар ябуулха гэжэ коммунистнууд нэгэн дуугаар шиидэбэ.

Б. ГЫЛЫКОВ,
манай тусхай корр.

КАБАНСКЫН АЙМАГТА

ПАРТИИНГАА ХАНДАЛГАДА ХАРЮУ

«Оймурский» совхозойхид долоон жэлэй 4-дэхи жэлдэ 6300 центнер мяха, 17000 центнер һү, 460 мянган үндэгэ абаха юм. Энэ уялгаяа дүүргэхын тула тус совхозой мэргэжэлтэд, хүдэлмэришэд малдаа дутамаггүй хүрэхэ тэжээл бэлдэжэ абахаар шиидэнхэй. Тиигэжэ энэ жэлдэ 306 гектарта горох, 100 гектарта тэжээлэй бобы, 187 гектар саахарай свёкло, 186 гектар кукуруза таряа юм. Эдэ бүгэдэһөө хамта 81941 единицэ тэжээл бэлдэхэ болоно.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай танилсаад, совхозой ажалшад 1963 ондо энэ жэлэйхиһээ мяха 1200 центнер, һү 3000 центнер ехые тушааха гэжэ шиидэбэ.

ШЭНЭ КИНОТЕАТР

Кабанск тосхондо үргэн экрантай шэнэ кинотеатр баригдажа, ашаглалгада үгтэбэ. Һаяын үдэрнүүдтэ дунда һургуулиин гурбан дабхар байшан тушаагдахань. Эдэ барилгануудые барилгын № 1-дэхи трестын хүдэлмэришэд бүтээгээ.

КУКУРУЗЫН ПЛАНТАЦИ ДЭЭРЭ

«Кабанский» совхозой 4-дэхи отделениин Василий Перевозниковой хүтэлбэрилдэг кукурузашадай звеногойхид мүнөө үедэ хоёрдохи борнойлгоёо дүүргээд, зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэжэ эхилээ. Кукуруза, бобы, саахарай свёкло жэгдэ һайнаар гаража байна.

Б. Сотнич.

*

Халуун хаһа ерээ

Ажахыгаа бодомжотойгоор, аша үрэ ехэтэйгээр эрхилхэ, хүдөө ажахын ургамалнуудай баян ургаса туйлаха, адууһа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ гэһэн тон харюусалгатай зорилгонууд совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ табигдана. Партиингаа ЦК-гай мартын Пленумэй табиһан эдэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө Хүдэриин совхозой манай Алтайн отделениин хүдэлмэрилэгшэд унаһан малгайгаа абаха сүлөөгүй ажаллажа байна гэхэдэ алдуу болохогүй.

Отделениин механизаторнууд энэ жэлдэ хабарай тарилгые хэзээ хэзээнэйхиһээ эмхитэйгээр үнгэргөө. Энэ жэлдэ 690 гектарта кукуруза, 30 гектарта тэжээлэй бобы, 50 га горох, мүн саахарай свёкло таригданхай. Ашаг үрэ ехэтэй эдэ ургамалнуудай баян ургаса абахын тула манай механизаторнууд ехээр оролдоно. Пропашной ургамалнуудай тарилга бүхыдөө тооной борнойлогдоо.

Мүнөө эдэ үнэтэ ургамалнуудай эшэнүүд бултайжа, кукурузын тэгшэ квадрадууд аржылдаба. СССР-эй Верховно Соведэй депутат, суута кукурузашан Радна Гонсорунов кукурузын 24 га, тэжээлэй бобын 30 гектар дээрэ зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэжэ дүүргээ. Нүхэр Гонсоруновай звено энэ жэлдэ тарилгынгаа гектар бүриһөө 6500 центнер тэжээлэй единицын хэмжээнэй ургаса хуряаха гэһэн уялга абаад, үсэд шангаар ажаллана.

Отделениин үхэр мал бүхыдөө зунай бэлшээридэ гаргагдажа, атар тарга нэмэрүүлэгдэнэ. Бэрхэ малшан Володя Олбороев хашарагуудаа хашаанда оруулангүй адуулжа, саг соонь уһалжа, амарүүлжа байгаад, тэдэнэйнгээ шэгнүүрые һайнаар нэмээнэ. Һаяхан нүхэр Олбороевой гүүртэһээ гүрэндэ тушаагдаһан 40 хашарагууд тус бүридөө 3 центнер татажа, тарган һайн гэжэ сэгнэгдээ.

Хонишодной «сагаан алтаяа» хуряажа, хонидоо бэлшээн таргалуулжа туха сүлөөгүй. Һүүлэй мэдээгээр 3 мянга гаран хонин хиргагдаад байна. Энэ шухала хүдэлмэриие июль һара гаратар дүүргэхэ зорилготойбди.

Эхэ хонидой отарануудта хурьгад бүхыдөө илгагдаа.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай танилсажа, энэ жэлдэ, мүн хойто жэлдэ мяха, һү, нооһо улам ехээр абажа, гүрэндөө тушааха арга боломжонуудые элирүүлжэ байнхайбди.

Манай отделени 200 эхэ гахайтай. Эдэнһээ мүнөө 700 гаран поршоонхо абтанхай Гахайшаднай энэ жэлдэ 1200 поршоонхо түлжүүлхэ гэһэн түсэбые нилээд үлүүлэн дүүргэхээр тэмсэнэ.

Б. Гомбоев,
Хүдэриин совхозой 3-дахи отделениие эрхилэгшэ.

* *



Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз... олоорнь хайшалжа байна. Зураг дээрэ: Анна Очирова х... шалжа байна.

А. МАНТАЕВА...

ХОНИН БҮРИҺӨӨ 4-5 КИЛОГРА...

Энэ жэлдэ Ехэ-Нугын отделениин хонишод нооһо хайшалгада хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар бэлдэжэ, эмхитэйгээр эхилээ.

Һаяшаг эндэ ябахадамнай, хонидой нооһо хайшалалгын хүдэлмэри түлэг дундаа байба. Уужам ехэ сарай доро электро-машинануудай нэгэ жэгдээр торшогонолдохонь минуташье замханагүй. Ута гонзогор столой нэгэ захаар 20 гаран хайшалагшад зэргэлжэ байшанхай, толгойгоошье үргэхэ тухагүй хүдэлнэ.

Энэ үедэ нооһо тушаажа абадаг басаган Александра Тогтохоевагай шэгнүүр дээрэ нооһон тэбэри тэбэреэр табигдажал байна. Тэрэниие Бабасан Бадмаева хэдэн хүнөөр зохидоор илгаад, саашань мэшээгтэ хэжэ, һайнаар багсална.

—Манай отделениинхид байгша ондо хамта 7 мянган хониной нооһо хайшалжа, бүхыдөө 170 центнер нарин, нарибтар нооһо хайшалха зорилготой. Мүнөө хамта дээрээ 5 мянга гаран хониной нооһо хайшалаад байнабди,— гэжэ отделениие эрхилэгшэ Д. Б. Очиров хэлэнэ.

Эндэхи хонишод хонидоо һайнаар харууһалжа, тобир тарганаар ондо оруулһанай ашаар нооһо ехээр хайшална. Жэшээлхэдэ, залу... мунист Март Гармаев... даг ажахын тоосоонд... һон бригадынхид хони... һөө 4,5 килограмм, з... һаань 5—6 килограмм... абаа.

—Үнгэрэгшэ хабар... һайнаар адуулагд... ашаар нооһониинь... хөөрэжэ, агрегадайм... ехэ ургашатай ябан... хайшалагшад үдэртөө... хони хиргана,—гэжэ... дые даагша М. Н. М... хөөрэнэ.

Илангаяа хайша... Цырма Лыгдунова, Д... Бамбуева гэгшэд үдэ... 85—90 килограмм эрх... нартай нооһо хайшал... шаана. Тэдэнэр хони... һөө 5—6 килограмм, ... үсөөхэн лэ хонинһоо ... лограмм нооһо хайша... рэшэлэн хайшалагша... Цыремпилова, Янжим... журова болон бусад... бүтээсэ ехэтэ ажалаар... гарна.

Тиигэжэ Хяагтын ... Погранична совхозой ... гын отделениин хони... һо хайшалалгын хүдэ... тон богонихон бол... дүүргэжэ, эрхим ... нооһо Эхэ орондоо ... үгэхын түлөө тэмсэнэ.

С. К...

ШЭНЭ АМЖАЛТАДА ЗОРИГЖУУ...

Мяха, һү болон мал ажалай бусад продуктнуудые саашадаа эрид ехээр абаха арга боломжонуудаа гүйсэдөөр хэрэглэхэ талаар парти, правительствын зүгһөө хүдөөгэй коммунистнууд болон комсомолшуудта, колхоз, совхозуудай бүхы ажалшадта хандаһан бэшэг хаа хаанагүй ажалай эдэбхи үүсхэлдэ зориг. жуулна. Мүнөө үедэ Бэшүүрэй аймагай колхоз, совхозуудаар бии байгаа арга боломжонууд элишэлэгдэжэ, энэ жэлдэ мүн хойто жэлдэшье хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг ехээр абаха хэмжээ ябуулганууд тодорхойлогдожо байна.

Тиихынгээ хажуугаар колхоз, совхозууд баян ургаса абаха, тэрэнээ богони болзорто хуряажа абахын тула эрхимээр бэлдэхэ асуудалда гол анхаралаа хандуулна. Тэжээл элбэгтэй байгаал һаа, мяха, һүн ехээр абтаха гэжэ партиин ЦК-гай мартын Пленум дээрэ, мүн парти, правительствын Хандалга дотор сэхэ заагданхай.

Энэ жэлдэ хүдөө ажахын ургамалнуудай гараса илангаяа һайн байна. Кукуруза, бобы, саахарай свёкло, горох үндэр болоод, зурууд хоорондын элдүүрилгэ түлэг хэгдэнэ.

Байгша ондо аймагай колхоз, совхозууд ургасын хойноһоо айхабтар оролдосотойгоор харууһална. Пропашной ургамалнуудай тарилгын талмай бүхыдөө тооной борнойлогдонхой. Кукурузын ехэнхи хуби 2—3 дахин борнойлогдоһон байха юм.

XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Сысой Перелыгинэй звеногой 150 гектар кукуруза тариһаниинь жэгдэ һайнаар гаража, хаанаһааньшье харахада ногоон эшэнүүд шугамлан зурылдана. Мүнөө эдэнэр зурууд хоорондын элдүүрилгэ культиватораар хэнэ. Саахарай свёклын ургаса гараар элдүүрилэгдэнэ, буртаг үбһэн һалгаагдана, зурууд хоорондохи газар зөөлэрүүлэгдэнэ.

Горох хаа хаанагүй бүрьесэ гаража байна. Зарим газарта ургамалай үндэрынь 25—30 сантиметр болонхой. Колхоз, совхозууд энэ жэлдэ түрүүшынхеэ 929 га горох таряа һэн. Иимэ ехэ газарга таригдаһан ургамалые гээнгүй абахын тула сенокосилканuудта тусхай түхеэрэлгэ хэгдэжэ байна.

Ургаса хуряалгада бэлдэхэ асуудал һаяхан аймагай Соведэй сесси дээрэ харагдаһан байна. Тиихэдээ үбһэ, силос хуряадаг машинанууд... 5 болотор заһабарил... гэхээр хараалагдаа... силос июлиин 15 бага... эхилхэбди. Мүн таря... даг комбайнууд силос... хуряалгада таарууласа...

Тэжээлэй бобы бол... ургамалнуудта хорхо... муулнууд хоро хүргэ... лаа. Тэдэнтэй ажахы... шангаар тэмсэнэ, г... ран хоро сасажа, т... үгы хэнэ.

Колхоз, совхозууд... рэндэ мяха, һү, үндэ... худалдаха хахад ж... түсэб дүүргэхын ... шармайн оролдоно. Б... совхоз мяха тушаах... жэлэйнгээ түсэб ... июль һара гаратар 50... нер мяха түсэбһөө га... далдаха зорилготой... тэрэнэйнгээ хахадые... гэнхэй.

Хаа хаанагүй хони... хайшалагдажа байнх... лэй мэдээгээр бэл... пунктда 500 центн... шанартай нооһон ор...

Парти, правитель... Хандалгада харюу бол... магай ажалшад урда... даһан зорилгонуудаа... татайгаар шиидхэхэны...

П. Сапр...

Бэшүүрэй аймаг...

…ВХОЗУУДАЙ ПРОФСОЮЗАЙ ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ДАЙШАЛХЫ ЗОРИЛГОНУУД

…с партиин Центральна …, СССР-эй Министрнүү…эй Хандалга республикын …лшадай халуун дэмжэл…гдаа. Республикымнай хү…алшад бүри мүнөө жэл …ряалангай, мал ажалай … ехээр абажа, гүрэндөө …ан тонно мяха, 90 мянган … 5,6 мянган тонно нооһо, …он үндэгэ, 80 мянган …оһо таряа, 20 мянган …арай свёкло, 11 мянган …таабха болон бусад про…е худалдаха гэһэн тон …тай уялгануудые абаа …эй 44,4 процент мяха, …ент һү, 47,3 процент …он бэшэшье продуктнуу…ууд тушааха ёһотой юм.

…зай организацинууд, …дэлмэришэдэй, нютагай … ажалшадай үдэр бүри …гаа материальна болон … эрилтэнүүдые хангахын, …нда социалис мүрысөө …дэлгэрүүлхын түлөө ан…ехээр хандуулдаг болон-

… ажахын продуктнуудые …а, гүрэндэ худалдаха та…йна организацинуудай …р профсоюзуудай органи…и ябуулжа байгаа хүдэл…үшынгээ үрэ дүн харуул… Энэ жэл совхозуудаймнай …0 бригада 100 эхэ хонин…115 хурьга абажа, гарза …гөөр түлжүүлээ. Тэдэ …үдые даагшадай зарим … нэрые дурдаа һаа: Д. Н. … Н. Балданов, Д. Дури…йн совхоз), Б. Н. Цыденов …хоз), Д. Эрдынеев («Эр…оз) болон бусад. Эбэртэ …, һүнэй, гахайн, шубуу…нүүд дээрэ ажал хүдэл…хим һайн амжалта түйла…мэришэд үсөөн бэшэ.

… хүдэлмэришэд энэ жэл … саахарай свёкло, бобы, … мэтын үнэтэ ургамал…лмай ехээр үргэдхөө. Тэ…ргамалнуудые тариха хү… олонхи совхозууд саг … һайн шанартайгаар үн…өө олонхи кукурузаша…үүд ургасын гарахын ур…нойлоод, зурууд хоорондын элдүүрилгэ эмхитэйгээр хэжэ эхилээ.

Москвагай областиин, Серпуховско районой «Заокский» совхозой механизаторнуудай үүсхэлые дэмжэн, Суулгын совхозой Николай Кандратюковой хүтэлбэридэг звено мүрысөө үүсхэхые республикынгаа бүхы механизаторнуудта хандаһан байгаа. Тэрэ звеногой гэшүүд даалгагдаһан газарайнгаа гектар бүриһөө 6000-һаа бага бэшэ тэжээлэй единицэ абаха уялга абаа һэн. Мүнөө нүхэр Кондратюковой звеногойхидой жэшээгээр совхозууд бүхэндэ хэдэ хэдэн звенонууд хүдэлжэ байнад.

Үнгэрөөшэ жэл Хяагтын аймагай «Пограничный» совхоз ехэ ган гасуурта дайрагдажа, ниитынгээ мал миил 25,4 процент тэжээлээр хангаа. Тиибэшье, профсоюзай организаци, тэрэнэй рабочком, совхозой дирекци, партийна организацитай хамта ажалшадай дунда ехэхэн политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа, адуу малайнгаа үбэлжэлгые аймагайнгаа бэшэ совхозуудта орходоо муу бэшээр үнгэргөө.

Рабочком ажалшадай дунда социалис мүрысөө һайнаар эмхидхээ, мүрысөөнэй дүн ходо гаргагдажа, үйлэдбэриин болон хүдэлмэришэдэй хамтын суглаанууд дээрэ хэлсэгдэжэ байдаг. Мүрысөөндэ илагшадта дамжуултын Улаан туг, тугханууд, бэлиг шангууд барюулагдадаг, тэдэнииие Хүндэлэлэй самбарта бэшэдэг болонхой. Түрүүшүүлэй дүй дүршэл бүгэдын шадабари болгохын тула ехэхэн хүдэлмэри эндэ хэгдэжэ байдаг.

Совхозой түрүү хонишод нүхэд Норбоев, Гармаев, Доржиев гэгшэд эршэтэ ажалаараа жэл бүри суурхана. Нүхэр Будажаповай хүтэлбэридэг мал шахан таргалуулха бригада 100 гаран толгой залуу малнуудайнгаа хэмжүүр үдэр бүри 550—600 граммаар нэмээнэ. Кукурузын үндэр ургаса абахын түлөө мүнөө оньһожоруулагдаһан 11 звено хүдэлжэ байнад. Эндэ ажахын тоосоо нэбтэрүүлхэ талаар нилээд хүдэлмэри хэгдээ. Хониной 11 бригада, һүнэй 5 гүүртэнүүд, тракторна тарияан ажалай 7 бригаданууд, гахайн 3 фермэ, мастерской гэхэ мэтэ ажахын тоосоогоор хүдэлнэд.

Мүнөө совхоз хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха түсэб, уялгануудаа муу бэшээр дүүргэнэ: гүрэндэ мяха худалдаха нэгэдэхи кварталай түсэб 131 процент дүүргэгдээ һэн, апрель һарада түсэбһөө гадуур 81 центнер, май һарада—100 центнер мяхан худалдагдаа. Мүнөө совхозой хүдэлмэришэд гүрэндэ мяха, һү, үндэгэ, нооһо худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнад.

Гэхэтэй хамта совхозуудай олонхи рабочкомууд, месткомууд ажал хүдэлмэреэ һайжаруулжа, шэнэ эрилтын ёһоор үшөөл хүдэлнэгүй. Боргойн, Кабанскын, Бэшүүрэй совхозуудай рабочкомууд хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулна, социалис мүрысөө зүбөөр эмхидхэнэгүй, месткомуудайнгаа хүдэлмэри һулаар хүтэлбэрилнэ. Тэдэнэй тоодо Бэшүүрын, Яруунын, Сэлэнгын, «Эрдэм» совхозуудай зарим месткомууд оролсоно.

Кабанскын совхозой рабочком (урдань байһан түрүүлэгшэнь нүхэр Горбань) тон һулаар хүдэлдэг болошоо. Рабочком суглаа, заседанияашье саг болзортонь хэдэггүй, совхозойнгоошье байра байдалаар һонирхохоёо болишоһон байгаа. Тиимэһээ совхозой ажал хүдэлмэридэ тон ехэ дутагдалнууд үзэгдэнэ. Үнгэрөөшэ жэл салин хулһэн 330 мянган түхэригөөр, энэ жэлэй 1-дэхи кварталда 66 мянган түхэригөөр үлүү гаргашалагдаа. Мүн Боргойн совхозой рабочком (түрүүлэгшэнь нүхэр Балданов) иимэшүү байдалтай. Ажал хүдэлмэридөө шэнэ онол аргануудые хэрэглэнэгүй. Мүрысөөнэй дүн гаргахаһаа ондоо юушье хэнэгүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Тэндэхи ниитын комиссинууд, үйлэдбэриин зүблөөнүүд юрдөөшье хүдэлхэеэ болишонхой. Профсоюзай организаци, рабочком ажалшадай һуудал байдал һайжаруулха, культурна эрилтэнүүдыень хангаха талаар ямаршье хэмжээнүүдые абанагүй.

Энэ жэл республикымнай олонхи совхозууд хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха түсэб, зорилгонуудаа тон хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна. Июниин нэгэнэй мэдээгээр совхозууд гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө миил 63 процент, һү—54 процент, үндэгэ—63 процент дүүргээ. Адуу мал олоор гарзалагдана. Энэ жэлэй 5 һарын туршада 4165 эбэртэ мал, 67590 хонин, 8106 гахай гарзада ороо. Илангаяа Хяагтын, Анаагай, Хэжэнгын, Хударын, Үдын совхозууд мал олоор үхүүлээ. Энээндэ совхозуудай профсоюзай организацинууд, тэдэнэй рабочком, месткомууд бага бэшэ харюусалгатай.

Ойрын жэлнүүдтэ орон дотороо хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохые уряалжа, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хүдөөгэй бүхы ажалшадта хандаад байхада, хуушан янзаараа саашадаа хүдэлжэ болохогүй. Тиимэһээ совхозуудай профсоюзуудай организацинууд ажал хүдэлмэреэ эрид һайжаруулха зорилготой.

Д. РИНЧИНО,
хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэришэд, алба хаагшадай профсоюзуудай обкомой түрүүлэгшэ.

…АЛШАДТА АЙЛШААР...

…хэн харгы дээгүүр … морёор эдир залуу …табилуулһаар Бэшүү…озой гурбадахи отде…хониной отарада хүрэ…э. Эгээ энэ үедэ Па…монтович Ткачевой …ид үдын забһарла…жо, хамтынгаа байра …арһан байгаа бшуу. …блиотекарь Екатерина … ерээ. Һонин номуу…раа ёһотой! — гээд … Дуся Афанасьева …аар хэлэжэ, байраяа …гаар сэбэрлэнэ. Хо…тепан Ткачев ном …ншадаг туладаа эгээл …э библиотекарьтэй золгоно, хани халуунаар хөөрэлдэнэ... Тииһээр үдын забһар дүүрэхэ ойртобо, хонишод Катя Федотовада шэнэ һонин номуудые захина. Зариманууд «Овод», «Номгон Дон» гэһэн номуудые асаржа уншуулхыень гуйна. «Өөрөө ямар номуудые һонирхожо уншаһан байгаабши? — тэдэнээ асараарайл даа», — гэжэ бусад нүхэдынь дурадхана.

Нүхэр Федотова мүн бусад фермэнүүдээр хододоо ябажа, малшадай эрилтэ хангахын хойноһоо саг үргэлжэ оролдодог юм.

И. ТКАЧЕВ.

…ин 24—Совет залуушуулай һайндэр

Залуу наһан зохёон байгуулна

…, басагад баяр баяс… ехэ һайндэр болохо …үүшуулай үдэрые уг…тивальнууд, конкурс… спортивна мүрысөө… …ээ гээд ороной бүхы …тагһаа мэдээсэлнүүд … Забайкалиин бүхы …һаа залуушуул об… фестивальда Шэгэ …рэбэ. «Эб найрамда…и барисаанай, зол … түлөө!» гэһэн уряа …гоор Ленинградта …анай коллективүүдэй …дүүрэбэ. Эсэсэй ха…35 эрхим зүжэг та… РСФСР-эй габьяата … Н. Пожарскиин хү…эг залуушуулай дуу … ансамбль Калугада …гээ концерт үгэбэ. …уул хаа хаанагүй …ятайгаар хүдэлнэ, …айгуулна. Совет за…й үдэртэ зорюулан, … Эхэ орондоо ехэ …дээ. Алас Дурнын …маржа ябаһан «Ни…ржевальский» гэжэ … экипаж «коммунизм байгуулгын жасада» шэнэ нэмэри оруулба. Эдэнэр арьбалалта хэжэ, тус жасада 14 мянган түхэриг оруулба. Тетиевскэ районой «Большевик» колхозой малай фермын комсомолшууд үнэтэ үүсхэл гаргажа, энээниень Киевскэ областиин залуу колхознигууд халуунаар дэмжэбэ. Абаһан уялгаяа дахин хаража үзөөд, эдэнэр мүнөө жэлдэ тарилгын 100 гектар бүридэ 75 бэшэ, 85 центнер мяха абахаар шиидэбэ. 84 мянган гектарта ороохо абахаар кукуруза ургуулжа байһан Полтавын таряашад габшагай ажалаар һайндэрые угтаба.

Кампыр-Рават гэжэ тосхондо хүршэ хоёр республикануудай—Узбекистанай, Киргизиин хүбүүд, басагадай һонин уулзалга болобо.

Эхэ оромнай залуу үетэнөөрөө омогорхоно, ажал хүдэлмэридэнь, һуралсалдань шэнэ шэнэ амжалта түйлахыень хүсэнэ.

(ТАСС).

…осхоной бүхы ажалшадта хандаһан КПСС-эй …а СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалга тусхай ном болгожо гаргагдаба

…ууд, совхозуудай …мэгтэй хүдэлмэри…лхозууд болон сов… хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын эрдэмтэд болон мэргэжэлтэдтэ, колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ, партийна болон комсомолой организацинуудта, колхозууд ба совхозуудай коммунистнууд болон комсомолшуудта, хүдөө тосхоной бүхы ажалшадта Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгые политическэ литературын хэблэл тусхай ном болгон гаргаба.

Энэ брошюра олон хэһэгээр хэблэгдэнхэй.

(ТАСС).

…Станиславскиин …өөр зуун жэлэй …ой тухай

…ой январьда оро…э режиссер ба актер …аниславскиин түрэ… жэлэй гүйсэхэ бай…даа абажа, СССР-…рнүүдэй Совет К. С. …скиин оне үнгэргэхэ … комитет бии бол…дров комитедэй түтомилогдонхой.

„Буряад басаган“ тухай һанамжанууд

1.

Ч. Цыдендамбаевай «Буряад басаган» гэжэ поэмэ (тиимэ даа, поэмэ!) тухай бэшэхэ гэжэ һанаан заяандаашье оруулаагүй ябаһан хүм. Зүгөөр «Буряад үнэнэй» хуудаһануудта тэрээн тушаа арсалдаанууд гаража, минииие «хорхой» хүдэлгөө.

Социализмын илажа байхада, илаһан хойно түрэһэн зон шэнэ үзэл бодолые эхынгээ һүнтэй адляар бэедээ шэнгээнэ бшуу. Харин хорёод-гушаад онуудаар ямар байгаа хаб? Шэнэ засагай амисхалые, шэнэ һургаалай удхые гансата зүбөөр ойлгоһон залуушуул олон лэ байһан юм бээ. Зүгөөр жаргалмаанууд, юрын эгээлэй басагад, мунхаг сагай үзэл бодолһоо хобхоробгүй зарим басагад гээгдэнги эхэ, эсэгын, шажан мүргэлэй нүлөөнһөө «яаралгүй» мултарһан буряад басагад баһал олохон байһаниинь нюусагүй бэшэ аал?

Жаргалмаа — ёһотой буряад басаган. Тэрэнэй абари зан (даруу ябадал, эшэхэ, гайхахань) ёһотойл тэрэ үеын буряад басаганай тухэл һануулна.

«Эреэн хэлэтэ бэри» гэһэн хобһоо һүжэржэ хүгжэһэн фабулые этигэхын аргагүй гэһэн һэдэлгэ Ц. Рыгзенов хэнэ. Эреэн хэлэтэ гэхэ гү, алаг хэлэтэ эхэнэрэй хараал заатагүй хүрэдэг юм гэһэн хөөрэлдөөнүүд мүнөөшье углуу тохёйнуудаар һар-шар дуулдадаг. Ямаршье юумэнһээ үндэһэлэн түрэһэн мухар этигэл юм, бү мэдэе. Харин тус мухар этигэл тэрэ үедөөл эхэнэр хүниие айхабтар дарлажа «шададаг» байһаниинь дамжаггүй. Үнэн дээрээ ажабайдал гээшэмнай ехэл орёо гээшэ, саарһанда бэшэгдэһэн хуули ёһые баримталдаггүй байһаниинь һайн мэдээжэ байха. Үнэхөөрөөшье, хүнэй наһанда элдэб хүлеэгдээгүй ушарнууд али олон болодог ха юм.

Хүнэй ухаан бодол соо юунэйшье болоожо байһые ойронь байһан хүн ходоо сэсэхэнээр нэбтэ хаража шададаггүй. Тиимэһээ Жаргалмаа хардуулаад байхадаа, гансаардаһаншье, ухаһэйб гэжэ һанаһаншье байжа болоо. Тэрэ үеын буряад басаган хэнэдэ ошоод, сэдьхэлэйнгээ үбшэниие харуулалтай байгааб? Гэбэшье шэнэ сагай амисхаал Жаргалмаае холуур тойрожо гараагүй. Тэрэнэй Гэрэлтэтэй хоёр дахин уулзалга, совет засаг, Ленин тухай хөөрэлдөөн, Санжима Дашиевнатай тушаан болоожо уулзаһан ушар, мүн тойрожо байһан ажалалга — эдэ бүгэдэ һүбэлгэн басаганай сэдьхэлдэ хооһоор үнгэрөөгүй. Һүүлэй һүүлдэ ябашье индивидуалист Норбоһоо тэрьелжэ, Гэрэлтэдэ ошоно ха юм. Гэрэлтын ами наһанай тиимэ хара муусаар дүүрээшье һаа, Жаргалмаа зүб замаа олоо гэжэ этигэнэбди. «Хүдөөлүүлгын һүүлдэ хамаг бүхы байдалаа далда нюусагүй тэрэ Санжима Дашиевнада хэлэхэл болоо», —гэжэ Жаргалмаагай шиидэһые һаная. Жаргалмаагай улаан туг үргөөдүйшье һаань, тэрэ хэзээшье үргэһэн байха. 30-аад онуудта колхозуудые байгуулһан арюун нангин тэмсэлдэ хамсыгаа шамажа оролсоһон байха гээд бидэ этигэнэбди.

Ц. Дондогой,
багша.
Исэнгэ, Яруунын аймаг.

2.

«Буряад басаган» гэжэ Чимит Цыдендамбаевай повесть манай буряад литературын ехэхэн амжалта болоно. Энэ ном соо буряад комсомолой хүл дээрэ гаража байһан сагые автор зүб харуулна. Гансал энэшье талаараа «Буряад басаган» ехэ сэнтэй зохёол болоно. Юуб гэхэдэ, совет засаг бэхеэр тогтоогоод, шэнэ байдал барижа эхилһэн түрүүшын барилгашад, мүн хорёод онуудай залуушуулай ажабайдал харуулһан зохёол би мэдэнэгүйб. Тиимэһээ совет засагай энэ түрүүшын үетэндэ илангаяа һонин байха гэжэ һанагдана. Харин повесть соо комсомолшуудта нэгэ бага ехэ һуури үгтэнхэй һаань, бүри һайн байгаа. Гэрэлтэ Халзанов тухай бэшэгдэһэн шэнгеэр мүн бэшэшье нэрэ үгтай комсомолшуудые харуулбалнь, повесть үшөө һайн болохо һэн.

Повесть соохи болоһон ушарнууд хүнэй үнэншэмөөр. Һанаанһаа абаад лэ зохёогоо ааб даа гэхээр бэшэ байна. Шанаа, Байсата нютагууд алишье газарта бии юм бээзэ, харин би эдэ нютагууд минии Хориин аймагай гэжэ уншааб.

Жаргалмаа жаргалтай байдалда орохо гэһэн һанал номой һүүлдэ бии болоно. Юундэб гэхэдэ, Жаргалмаа тэрэ жаргалай түлөө хамагаа үгэбэшье, жаргал гээшэ арад зондоо туһатай байха ябадал гэжэ ойлгоно. Хүн зоной туһаламжаар үнэн сэхэ харгыдаа, арадайнгаа жаргалай түлөө, тэмсэхэ харгыдаа Жаргалмаа орохоо байна гэһэн һаналаар ном дүүрэнэ. Энэ харгыда ороһон Жаргалмаа басаган Буряадай түрүүшын эхэнэр багша, врач, инженер, тракторист гэхэ мэтэ болоожо, жаргалаа үзэхэ, байһаниинь арсашагүй.

В. Цыренов,
инженер, Шэтын область.

3.

Чимит Цыдендамбаевай бэшэһэн «Буряад басаган» гэжэ номые уншажа, ехэтэ һонирхобоб. Тиихэдээ минии онсо тэмдэглэхэ юумэн гэхэдэ иимэ: уран зохид, хүн зоной сэдьхэл хүдэлгэмэ зохёол бэшэгдэһэн аад, түгэсхэлдөө хүрэнгүй таһалдашоо гэжэ һанамаар. Саашадаа энэ арюун һайхан сэдьхэлтэй залуу эхэнэр Жаргалмаагай яаһые, тэды ехэ ухаан бодолой, үрэ зүрхэнэй гомдол гашуудал үзөөд, арад зоной жаргал асарһан зүблэлтэ гүрэнэй тогтоод байхада, хайшан гээд зол жаргалаа олоһые, ямар арюун бэлигээ харуулһые, өөрынгөө инаг дуратанай түрэһэн һайхан нютаг ошожо, һайхан шэнэ ёһоор тогтооһоһые, Жаргалмаагай эхэ, эсэгэ, дүү хүбүүнэйнь саашадахи байдалые харуулаад, тэрэ Норбо тухай хөөрөөе үргэлжэлүүлээд байбал, уншагшад сэдьхэлээ дүүрэн ханаха бэшэ аа гү гэхээр. Манай хүндэтэ Ч. Цыдендамбаев ямар түсэбтэй, ямар зохёол бэшэжэ байгаа хаб — бү мэдэе.

Ж. Рыгзенов,
Гунда, Яруунын аймаг.

4.

«Энэ повестиие уйлажа байжа уншабабди. Ямар һонин ном бэ даа», — гэжэ манай басагад нэгэтэ бэшэ хөөрэлдэдэг байгаа һэн. Иимэ уран гоёор, уһанай долгиндол намдуугаар, доһолжо байһан шэнгеэр бэшэгдэһэн туланьь ямар нэгэ үйлыень нюдөөрөө хаража байһандал болоод, би Жаргалмаагай орондо байгаа һаа, яаха һэн ха биб гэжэ бодоодшье үзөөб.

Энэ повестиие уншаад байхадаа, олон һанал бодол хүнэй зосоо ороно. Ямар гоёор эхэнэр хүнэй образ гаргажа шадаа гээшэб. Иимэ уран һайханаар эхэнэр хүнэй һанал бодолые гаргаха гээшэ нилээд хүндэхэн байха даа. Тиимэһээ энэ номыень нэгэшье муу гэжэ хэлэхэгүйб, харин манай литературые үшөө хүгжөөхэ шадалтай шэнэ байдалай шэн зоригто эхэнэрэй образ энээнһээ уламжалуулан авторай бүтээгээ һаа баясаха һэм.

Ц. Дашиева,
Улаан-Үдын педучилищи.

5.

Улаан-Үдэ хотоор дайраад, Монгол нютагаа бусахадаа абажа гараһан «Буряад басаган» гэжэ Ч. Цыдендамбаевай повесть-поэмые уншаад байхадаа, һаналаа хэлэнгүй, бэшэнгүй үнгэрхын аргагүй байба. Энэ ном минии сэдьхэлдэ ехэл таараа, ехэл дүтэ байгаа даа.

Октябриин хубисхалай урда дарлагдан мүлжэгдэжэ байһан буряад арадай сэдьхэлэй гүн гүнзэгые туяатуулһан тэрэ хорёод оной үймөөтэшье һаа, үүрэй солбоной гэрэлдэ үнгэ шарайгаа хубилан байһан буряад нютагуудай түхэл шарай, хүнүүдынь ехэл хурсаар, үнэн зүбөөр харуулагдаа гэжэ һанаха байнаб. Манай Монгол орондо мүн тиимэрхүү эрхэ байдалда иимэнүүд, хожомоо гүнзэгы удха шанартай юрын малша зоной психологиин хубилалтанууд болоһон байха. Минии һанахада, Жаргалмаагай образ хүсэтэй, ёһотой буряад эхэнэрэй шэнжэ түхэл шэнгээһэн, этигэмэөр болоо гэбэлни, алдуу болохогүй. Теэд оройдоо арбан долоотой басаганай манай урда үзэгдэхэдэнь тэрэнэй саашанхи ябадалнуудые алхам алхамаарнь адаглан хаража байхадаа, тэрээндэ, Жаргалмаада, этигэнгүй, тэрээнтэй адли уйдан гашуудангүй, баярлангүй байхаар аал? Энэ талаһаа Жаргалмаа манай һанал бодол, дурые буляажа, ёһотой буряад басаганай образ болоод, сэдьхэлэймнай гүндэ хадагалагдана ха юм. «Эреэн хэлэтэ» гүүлдэг энэ ушарые урданай сагта, заримдаа мүнөөшье дайралдахадаа болодог тон барга заншалнуудай нэгэн гэжэ шүүмжэлхэ зуураа, Жаргалмаагай хуби заяанай хүгжэлтэдэ, ажабайдалда гай тодхорой шалтаг болоһондо огто гайханагүйб.

Эхэнэр хүнүүд урдын али бүхы социальна байгуулалтануудай соо хамагһаа ехэ дарлалта гашуудал тэсэдэг байһаниинь арсашагүй. Тиимэл хадань, эхэнэр-эхын образ нангин болонхой. Ч. Цыдендамбаевай бүтээһэн Жаргалмаагай образ олон үедэ мартагдахагүй аха дүү монгол, буряад угсаатанай эхэнэрэй образуудай нэгэн болоно гээд баталая. Гансашье Жаргалмаа бэшэ харин тэрэ «эреэн хэлэтэ» гэһэн һураг суу тараагша Хулганын образ һанаад үзыт. Хэды ехэ зоболон үзэһэн эхэнэр бэ! Тэды ехэ хараалда һурахадаа, һайн байдалһаа тиигэжэ ябаа аал? Жаргалмаагай образтой Хулганын образые зэргэлүүлхэдээ, хэды ехэ илгаатайень, хэды ехэ хубилалтын болохо байһые болоожо байһыень автор дахин дахин онсолон тэмдэглээ бэшэ гү? Повестиин һүүл багта, Халзанайнгаа Гэрэлтэдэ ошожо ябахада, Жаргалмаа харгыдаа дэмы Хулганатай уулзана бэшэ, харин энэнь гүнзэгы удха шанартай гэжэ сэхэ хэлэе. Иимэ тад ондоо хуби заяатай хоёр буряад эхэнэрнүүдэй гайхалтай образуудые этигэмээр харуулжа шадаһан буряадай бэлигтэ зохёолшо Ч. Цыдендамбаевта баясхалан хүргэе!.

Д. Дашцэрэн,
студент, Улаан-Баатар.

6.

«...Жаргалмаа, Жаргалмаа... Ж…галмаа гэжэ нэрэтэй, арбан доло… хүрөөшье һаа, жаргалаа мэдэнгүй… хосорон алдабалши».

Юундэ?

Энэ асуудалай удхынь хэлэжэ, харюу үгэһэнэй орой хэрэггүй. Юундэб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, энэ ном тушаа удхыень тайлбарилһан рецензинүүд удаа дараа «Буряад үнэндэ» толилогдоо. Хоёрдохёор, уран зохёолшо Ч. Цыдендамбаевай «Буряад басаган» гэжэ поэмэ-повестиие уншагшаднай уншанхай, уншанашье, уншахашье. Энэ повестиин авторай түүхын зарим баримтые онсолон анхаралдаа абаагүйдэнь огто голхоронгүй, зохёолойнгоо геройнуудай дотороо байдалые харуулха гэжэ эрмэлзэһые үнэн зүрхэнһөө һайшаанаб. Тэды ондо тиимэ юумэ болоо, тэрэ энэ хүнүүд тиимэ, иимэ юумэ хээ гэжэ минии дурдаһанда орходоо, авторай шалаэшэ арга зүб гэжэ һанагдана. Иимэ болохолоороо, тус номойнгоо геройнуудые тобшохонооршье һаа, ами аминдань, хоорондохи холбоогойнь утаһые таһалангүй харуулһаниинь зүйтэй гэжэ бодомоор. Хаража эхилхынгээ урда буряадтамнай хуушан сагай үмхи, торгуули болоһон һэе дээрэ, тэрэниие хайра гамгүйгөөр хамажа ябаад, Совет засаг тогтоһон гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Хулгана ном соо минии ороогүй. Энэ хүгшэнэй хубсаһанда, сэдьхэлдэнь барга мунхаг сагай тамга аржытараа дарагданхай. Тиимэһээ тэрэ бүхы мунхаг юумын нюур абагша болоод байна ха юм. Иимэ ябахадаа Хулгана хүгшэн өөрөө гэм зэмэтэй бэшэ, харин тэрэниие хүн болгоһон общество зэмэтэй гэһэн һанал эли. Багаһаа хойшо Хулгана гэжэ нэрэшээд, сэдьхэлээ зобон ябахадань, «баян хүршэнэрэйнь бардам омог басагадай һиихэ, зүүдхэл ехэл шэнхинээ ехэтэй» байдаг байгаал. «Яахадаа эхэ эсэгэм хамагһаа үгытэй гээшэб» гэһэн асуудалаар «бүлхитэн», моринойгоо толгойдохи хазаарай далан долоон зангилаае обёорон, эмээлэйнгээ дүрөөгэй хоёр ондоо түмэрһөө шудхагданхайе гайхан ябаа ха юм. Наһаяа хүсэжэ хадамда гарахадаа, хүндэ мэхэлүүлшоо, тиигээд муу үбшэтэй гэргэн гүүлһэн түүхэтэйл.

Иимэ байдалтай Хулгана хүгшэниие мэдэхэгүй гэнэн Жаргалмаа хоёр хүгшэдэй удаа тэрээндэ сай аягалаа ха юм.

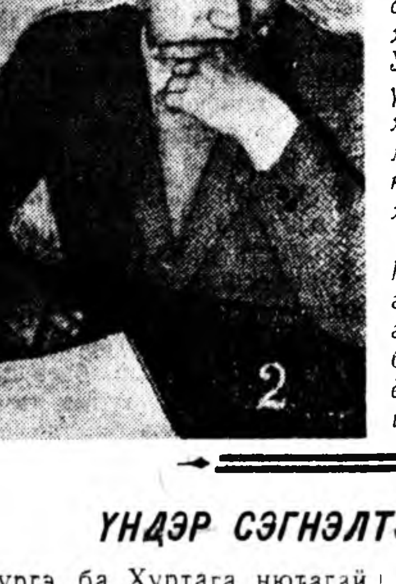
Хулгана хүгшэн яагаа бэрхээр хараанаб? Хараал дуулаад, хорхой хараһандал хүнэй досоо заригад гэшэхэдэл гэнэ бэшэ аал. Хулганын досоохи иимэ муухай болошоһон байгаа ха юм. Эндэ Чимит Цыдендамбаевай хэрэглэһэн хараалнууд ямар хүсэтэйгөөр дуулдажа, Хулганын образые эли болгоно гээшэб. Хараалнууд хуудам талаһаа гэнтэ бии болоогүй, харин дарлалта доро байһан арадай хэдэн үеые дамжан ерээ ха юм. Хулганын хараал улам һүжэржэ, зоной дунда Жаргалмаа «эреэн хэлэтэй» гэһэн һураг тарашана. Эреэн хэлэтэй гүүлһэн эхэнэрэй тэрэ сагта ямар хүндэ байдалда ородогынь мэдээжэ һэмнай даа, хэн арсахаб. Шанаагай зон тиигээд лэ нюргаараа тэрээн тээшэ харана.

Иимэ үгэ тараажа шадаһан Хулгана хүгшэн повестиин хүгжэлтын гол нэгэн шалтагаан болоожо, образынь нилээд гүнзэгы удха шанартай болоно бэшэ гү? Хулгана хүгшэн баһал буряад басаган байгаа ха юм. Тиимэл хадаа өөрынгөө мунхаг сагай хараалаар хүниие муудхааха шадалтай байгаа бэшэ гү? Зүгөөр сагай ямараар хубилжа байһаниинь баһал энэ Хулганын образой жэшээ дээрэ эли болоно ха юм. Повестиин һүүл багта Жаргалмаа Хулгана хоёрой уулзаһые һаная.

Уран зохёолой удхые харахадаа, гол түлэб хүнэй досоохиие, тэрэ сагайнь байдалтай хэр зэргээр холбооб гэжэ харадаг бэшэ юм гү? Арад зон түүхын гол амиие мэдэхээ хүсэнэ ха юм.

С Банзаракцаев,
студент.

Библиотекын институдта



Зунай шалгалтын эхилхэдэ, ямар сүлөөгүй үе болодог гээшэб! Олон боти номуудые уншажа, конспектээ хаража үрдихэ хэрэгтэй...

Заримдаа кинодо ошохо, сэсэрлиг ногоон газараар сэнгэхэ, уһанда шунгаха гү, али Улаан-Үдынгөө үйлсөөр ябажа үзэхэ дуран ээлүүдгүй хүрэхэл даа. Теэд зузаан боти номуудые уншаха, хамаг үзэһэн юумэеэ толгой соогоо заатагүй хадуужа абаха хэрэгтэй бшуу.

...Бүхэли жэл соо номоо үзэһэн хүнүүд «Номохон! Шалгалта болоожо байна!» гэһэн гаршагтай үүдэ ехэ зоримгой бардамаар татажа орохол ёһоороо ороно. Атаархамааршье. Зүүн-Сибириин библиотекын институдай 1-дэхи курсын студент Нина Пилипенко хүгжэмэй теореор эрхим һайн бэлэдхэлтэй байһанаа харуулба (Зураг № 1) ...Теэд бүхэли жэл соо даамайгаар номоо үзөөгүй заримууд ямарханаар хүлэрнэ гээшэб! (Зураг № 2). Иигэжэ билет абажа, багшанарай урда ерээд һуухадаа, сагаа дэмы үнгэргэһэндөө үнэн зүрхэнһөө халагламаар болоно.



Сессиеэ һайнаар дүүргээд, практикада гарахада, гэртээ бусажа ошоходо хэды гоёб даа!

В. Зоркиной фото.

ҮНДЭР СЭГНЭЛТЭДЭ ХҮРТЭНЭ

Бүргэ ба Хуртага нютагай ажалшад Буряад театрай артистнарай ерэхые хододоо хүлеэжэ байдаг юм. Теэд тэдэмнай ерэжэ, маанадые ехээр баясуулба. Мүнөөнэй ажабайдал харуулһан һонирхолтой зүжэг табяа.

Аргатай һаа, жэл соо хоёр нэгэ дахин бэшэ, харин хэдэншье дахин ерэжэ, нютагаймнай ажалшадта гоё һайхан зүжэгүүдээ харуулжа байгыт гэжэ драмтеатрайнгаа артистнарта захиха байнаб.

Г. Тугутов.
Захаамин.

Мухар-Шэбэрэй «Эрдэм» совхозой 4-дэхи отделениин клубта Буряадай драмын театрай артистнар «Левониха на орбите» гэжэ зүжэг һаяхан амжалтатайгаар табиба. Тэндэ суглarһан олон хүн театрайхидай наадахые ехээр һайшаажа, нэгэнтэ бэшэ нэрьемэ шангаар альга ташан угтабад.

Түрэл театрайнгаа артистнарай бэлигтэй бэрхээр наадахадань, сэдьхэлээ ханаабди, баярлаабди.

Б. Цыренов.

«БУРЯАД ҮНЭНДЭ» БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Үнэгэтэйһөө асарһан һанамжа“

Иимэ гаршагтай статья манай газетын июниин 7-ной номерто толилогдоо һэн. Аймаг соогоо эгээл томо тосхонуудай нэгэн гэжэ тоологдодог Үнэгэтэйдэ 500 шахуу үрхэтэ айл, 2500 гаран хүн ажаһуудаг. Тус тосхоной оршондо Онохойн совхозой хоёр томо отделени, үрэ жэмэсэй, овощой завод болон бусад хэдэн эмхи зургаанууд бии.

2500 гаран хүн зоной дунда соёл культурын хүдэлмэри ябуулха үүргэтэй клубтань 60 хүн арай шамай багтадаг. Тиимэ мүртөө тэрэнь тосхоной үрөөһэн захада. Теэд һуурин газартаа модо һөөгүүдые олоор тарижа, тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохо тушаа андахид һүүлэй үедэ мүртэй юумэ хэнэгүй. Долоон километр утаашаа зурыһан ори ганса гудамжаар ябахада, хэзээ урда сагта үбгэ эсэгэнэрэйнь һуулгаһан нэгэ хэдэн уляангирнуудһаа бэшэ залуу модод ганса нэгэн лэ эндэ тэндэ ушарна.

Үнэгэтэйдэ кинотеатр бариха тухай хөөрэлдөөн үни хада гараһан гэхэ. Теэд ямаршьеб шалтагаанаар хэн мэдэбэ, тэрэ асуудал орхигдошонхой гэжэ статья дотор хэлэгдэһэн байгаа.

«Статья дотор дурдагдаһан дутуунуудые усадхахын тула хэмжээн абтажа байна. Ажалшадай эрилтые дүүрэн хангахын тула аймаг… түб— Загарай тосхондо барихаар хараалагдаһан кинотеатрые Үнэгэт…дэ бар…ха гэһэн шиидхэбэри абтаа. Барилгань мүнөө жэлэй хоёрд… хаха… эхилхэ» гэжэ Загарайн аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түр…лэгшэ н… Д. Санжимитыпов манай газетэдэ бэшэбэ. Гэхэ зуура һ…рин тос… болбосон болгохо талаар ямар хүдэлмэриин хэгдэжэ байһан гү, али хараалһан тухайдаа нүхэр Санжимитыпов нэгэшье үгөөр дурдаагүй. Али энэ асуудал тооногүй гээшэ гү?

...Заншалта уулзалга дээрэһээ...

...субботын, ...дэрнүүдтэ го... ...алшад Буряа... ...эй 25 жэлэй ойн ...стадионд суглар... ...хэ барилдаан, һур хар... ...гада зорюулагдаһан зан... ...лта мүрысөө ехэтэ һонир... ...хон хараа. Шанга тулалдаан... да хабаадалсан, республикын чемпионой нэрэ солодо хүр... тэхөөр 60-аад барилдаашад, хори гаран мэргэшүүл—рес... публикын колхоз, совхозуу... дай түлөөлэгшэд ерэһэн байна. Мүрысөөнэй түрүүшын үдэр нэгэ барилдаашан хоёр... гурбан хүнтэй тулалдаһанай удаа үглөөдэр хабаадалсаха эрхэ олоно. Мүн һуршадшье дүрээ бэе бэедээ абхуулхаар бэшэ, бүхы хүсэ шадал, онол аргаяа хэрэглэжэ, түгэсхэлдэ хабаадалсахаар зориһон бай... гаа.

ҮГЛӨӨДЭРЫНЬ— замай холо руу зоридог залуушуулай найр зугаата һайндэр байжа, городоймнай спортын эрхимүүд стадионой талмай дээрэ гаража, парад хэнэ. Тэрээниие толгойлон мотоциклистнүүд, тэдэнэй удаа городой физкультурнигууд, пионернүүд, барилдаашад, һуршад, фабрика, заводуудай залуушуул хойно хойноһоо һубарилдан, спортын ирагуу гоё хүгжэмэй марш доро алхалалдан, трибунын урдуур үнгэрнэ.

Үдэрэй эгээ 12 час. Урда үдэрынь үетэн нүхэдэйнгөө дундаһаа шалгаржа гарагшад түгэсхэлэй мүрысөө үнгэргэхөөр стадионой дундаһын ногоон дэбисхэр дээрэ дуудагдана. Тэдэнэй дунда үнгэрэгшэ жэлэй чемпионууд—Бато Базаров (хүнгэн бэетэй), Геннадий Баймеев (дунда бэетэй), Буда Арабжаев (хүндэшэг), Николай Лаврентьев (хүндэ бэетэй) гэгшэд бии. Суута бүхэшүүлтэйгээ барилдахаар бэеэ зэһээшэд энэ үдэр иланга олон байһаниинь һайшаалтай.

—Бага ябахадаа, һургуулидаашье һуража байхадаа, барилдаха гэхэдэ арсадаггүй. бэе бэеынгээ хүсэ шадал, барилдааний оншо туршалсаха дуратай байгша бэлэйбди. Тиихэдэ би Бато Базаровые иладаг һэмби. Харин мүнөө диилдэдэг болооб,—гэжэ Баргажанай түлөөлэгшэ Дашинима Эрдынеев халаглана.

Нээрээшье үетэн нүхэдэй барилдажа байхые хараһан лэ хүн, эдэнэрэй барилдаанай техникэ, доботолгоо һайжаруулһание һанаандаа хадууржа абаха болоно. Мүрысөөнэй түрүүшын үдэр хүнгэн бэетэйшүүл—Дашинима Эрдынеев, Борис Айсуев, Виктор Баймеев гэгшэд чемпион Бато Базаровтай (Зэдэ) ана мана тулалдажа гараһан байна. Тиибэшье һаань, залуу мэргэжэлтэ Бато Базаров үетэн нүхэдөө диилэжэ, баһал республикын чемпионой хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө. Нүгөөдүүлынь—Виктор Баймеев (багшанарай институт), Дашинима Эрдынеев (Баргажан) гэгшэд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ.

Дунда зэргын бэетэйшүүлэй барилдаха ээлжээнэй ерэхэдэ, Геннадий Баймеев (багшанарай институт), Михай Ербанов (Баргажан) гэгшэд барилдаанай талмай дээрэ гаража ерэн сасуу, гоё һайхаар тулалдаагаа эхилээ, харагшадые баясуулна. Геннадиинь барилдаанай дүрэ һайнтай дээрэһээ нүхэрөө бэе дээгүүрээ абажа, ара тээшэнь унгаажархина. Тингэжэ үнгэрэгшэ жэлэй зоно хоорондын һорёондо шалгаржа, чемпион болоһон Баймеевнай баһал энэ жэлэй чемпион болошоо. Багшанарай институтдай Борис Босхолов—хоёрдохи, Михей Ербанов гурбадахи һуури эзэлбэ. Эдэнэрэй удаа хүндэшэг бэетэйшүүл тулалдахаар талмай дээрэ дуудагдана. Уетэн нүхэд сооһоо багшанарай институтдай түлөөлэгшэ Ширипов шалгаржа, чемпионой нэрэдэ хүртөө. Хэдэн жэлэй туршада чемпион ябаһан Түнхэнэй бүхэ Буда Арабжаев очкогоороо Шириповһоо гээгдэжэ, хоёрдохи һуурида гараа. Ургажа ябаа залуу барилдаашан Василий Гармаев долоон хүнтэй барилдажа, гурбадахи һуурида гараһаниинь һайшаамаар.

ЭДЭНЭРЭЙ удаа харагшадай үни удаан хүлеэһэн бүхэшүүл — хүндэ бэетэйшүүл барилдаха болобо.

—Үнгэрэгшэ жэлдэ зоно хоорондын барилдаанда шалгаржа, чемпионой нэрэ зэргэтэй болоһон Николай Лаврентьев талмайн улаан буланда!— гээд, диктор соносхоно.

Хараха янзада булса-сулса болоһон, гоёшье бэетэй залуу нүхэр сугларгашадта альга таалалгаар угтуулаад, дохин дохин харюусажа байба. Николайтай барилдахаяа хүдөө ажахын институтдай студент Батодамбаев ерэбэ. Чемпион ябаһан Лаврентьев нүхэрөө хам орохоншье тэрэ, харагшадай ойлгоошьедүй байтар унагаажархёо. Дүн гаргахада, Лаврентьевнай чемпион болобо. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые Батодамбаев, Сэлэнгын Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой тракторист Очиров гэгшэд эзэлээ.

Талмайн нүгөө хажуудань залуу үетэн хоёр үдэрэй турша тулалдажа, чемпионоо элирүүлбэ. Эдэнэр сооһоо Түнхэнэй шамбайшуул тодоржо, олонхидынь чемпион болоһон гү, али хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүндэ бэетэйшүүл—Лаврентьев (дундань), Батодамбаев, Очиров.

Мэргэн даа, манай Бато абга!

ЗАНШАЛТА һур харбаанда хабаадалсахаар ерэгшэдэй дунда энэ жэлэй мүрысөөндэ залуушуул, илангаяа һургуулиин һурагшад, олоороо суглараһаниинь нэн түрүүлэн тэмдэглэгдэмээр. Үбгэдэй дунда нээрээшье шанга тулалдаан боложо, хэнэйнь хэн гэшэгүй олон очкотой болохые оролдон, бай харбажа мэдэнэ. Ивалгын үбгэд — Мункоев Доржиев хоёрой хоорондо ёһотойл тулалдаан мүрысөөнэй түрүүшын үдэрһөө захална. Түрүүшын үдэр Дондок Мункоев 58 очко абажа эрхимлээ ха. Үбгэдэй дүн хараһан хүн бүхэн, илангаяа ниитааархидынь, «Манай Бато абга мэргэн даа, үглөөдэр лэ харуулха байха» гэжэ мэдүүлһэн байгаа. Үглөөдэрынь болоходо, Бато абга нээрээшье үнэн бээ бээлжэ, мэргэнээ харуулжа шадаа бшуу. Тиигэжэ хоёр үдэрэй дүн гаргахада, Бато Доржиев эрхимлэжэ, чемпионой нэрэ солодо хоёрдохи жэлээ хүртэбэ ха юм. Совхоздоо мориншоноор ажаллажа ябаһан Дондок Мункуевич хоёрдохи мүн түс нютагай комбайнер Батожаб Бальчинов гурбадахи һуури эзэлһэн байна. Эдиршүүлэй дундаһаа Баргажанай һуршад Нимаев Дашидондок, Будаев Борис, Зэдын Иванов Бато гэгшэд шалгараа.

**

Байгша оной июлиин 4-һөө 9 болотор Түвын АССР-эй ниислэл—Кызыл хотодо Сибириин арадуудай спартакиада үнгэргэгдэхэ болонхой. Энэ мүрысөөндэ национальна буряад, Түвын «Хуреш» барилдаагаар, мүн һур харбалгаар тулалдаһан тула эрхимэй эрхим барилдаашад, һуршад ошохоор зууршалагдаһан.

Б. Цыремпилов.



Бато абгамнай мэргэн даа!. Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

ШАТАР Наадан эхилээ

Улаан-Үдэ хотын культура болон амаралтын паркда Зүүн-Сибириин, Байгалай үнэмэхи кандидадай мастернуудай, мүн нэгэдэхи разрядай бэрхэ шатаргшадай турнир эхилбэ. Мүрысөөндэ мастерай кандидат Никитин (Красноярска хизаар), Панов (Эрхүү), Мельников, Сумкин, Ушаков (Улаан-Үдэ), нэгэдэхи разрядай шатаргшад Гарань (Эрхүү), Власов, Могордоев, Мункоев, Самарин, Сампилов (Улаан-Үдэ) гэгшэд хабаадалсана.

Түрүүшын тур болоо. Тэндэ сагаанаар наадагшад бултадаа шүүбэ.

Мункоев Могордоевтой наадахадаа, һайнаар эхилжэ, удангүй хүбүүнэ эдеэд, удаань партияа шүүбэ.

Самарин Власовые, Панов Ушаковые шүүгээ.

Мельников Гарань хоёрой наадалга шанга тулалдаагаар эхилжэ, хараар наадагшын ...до доботолоо. Гэбэшье Мель... ...в тон шадамар хамгаалга нүгөөдэеэ тулюур бай... оруулаа. Тингэжэ эсэсэй ...аба.

Сампилов хоёрой ...ойшоулуулагдаһан.

А. Малиев.

ҮГЭ, ХЭРЭГЫНЬ НАЙДАМТАЙ

Июниин арбаадай сэлмэг нэгэ үглөөгүүр лэ һэн. Түнхэнэй «Восточные Саяны» колхозой түб һууринда баригдажа байһан клубай барилга тээшэ һүхэ, хюрөө бариһан үбгэжөөнүүд һубарилдан ошоно.

Уданшьегүй нүхэн хонгёо абяан дуулдажа, дархашуулай ажалаа эхилһэн тухай мэдээсэнэ. Хараһаар байтарнай клубай хана модо модоор нэмэжэ, дээшээ үндынэ.

—Юумэн гээшэ жэгтэй ондоо болоол даа,—гэжэ 68 наһатай Жалсарай үбгэжөөн хүбхэ дээрэ ханын модо тааруулан табижа байха үедөө хэлэнэ.—Урдань нимэ томо гэр бариха гээшэ бэрхэтэйл байдаг һэн. Һүхөөр модоо отолхош, зулахаш, һүүдэнь ташаха торхьень бодхоогшо һэмнайдин.

—Тиимэ, тиимэл байгаа даа,—гээд Намсарай үбгэжөөлынь нүхэрэйнгөө хөөрөө үргэлжүүлнэ.—Харин мүнөө бидэнэй пилорамаһаа гараһан модо бага зэргэ заһаад хоноодонь хадахо ха юмбибди. Ажалшье хүнгэржэ, бэедэшье амар болоо.

Иигэжэ хөөрэлдэжэ, хүхюу зугаатайгаар хүдэлжэ байгаа үбгэжөөнүүдынь колхозой Г. Старицковай хүтэлбэрилдэг үбгэжөөлэй дархашуулай бригадынхид байба.

Тэдэнэр ажалай наһанһаа үни гарабашье, гэртээ мини һуужа шададаггүй зон байха. Нёдондо тэдэнэр булта сугларжа хөөрэлдэнэйнгөө һүүлээр, бидэнэршье дархашуулай нэгэ бригада болгожо ажал хүүлыт гэжэ колхозой правлениин хандаа һэн. Энэ үүсхэлыень дэмжэжэ. Галба нютаг дээрэ 100 үнеэдэй байха байра һэльбэн заһабарилхынь даалгажа үгөө бэлэй.

Үбгэжөөлнүүд үнеэдэйнгээ байра богонихон сагта эрхим шанартайгаар заһабарилһанайнгаа һүүлээр, хонидой байра, ороонхой склад бариһан байгаа. Мүнөө тэдэнэр 180 хүнэй һуухаар шэнэ клуб барижа байна. Тэндэнь харалгын залһаа гадна, хатар нааданай, уншалгын залнууд байха юм. Энээнһээ барилгаашад үдэр хүрэтэр дүүргэжэ, ашаглалгада тушааханай гэжэ дархашуул хүлеэнэ. Үбгэжөөлнүүдэй үгэнь найдамтай бшуу.

С. Ардуев.

Хилын саанаһаа

Социализм, коммунизм хүгжэн һалбарна

ПРАГА, июнийн 25. (ТАСС). Нүхэр Н. С. Хрущев толгойлогшотой советскэ партийнэ-правительственнэ делегациин Румынида айлшалжа байһан тухай «Руде право» газетэ дэлгэрэнгыгээр мэдээсэнэ.

Бухарест городой стадион дээрэ болоһон митинг хоёр ороной арадуудай хоорондохи хани нэгэдэлэй, хани барисаанай хүгжэн һалбаржа байһание газетэ онсолон тэмдэглэнэ «Руде право» газетэ бэшээ.

Эб найрамдалай, социализмын хүсэнүүдэй улам хүгжэһэн тухай, социалис оронуудай экономическэ хүгжэлтын түсэбүүдые зохилдуулан ябуулха, эдэ оронуудай хоорондоо бүхы талаһаа улам нягта харилсаатай болохо тухай Советскэ правительствын толгойлогшо Н. С. Хрущевой хэлэһэние газетэ онсолон тэмдэглэбэ. Социализмын, коммунизмын заатагүй илан мандаха байһан тухай советскэ партийн-правительственнэ делегациин толгойлогшо бараар этигэнэ гээд «Руде право» газетэ бэшэһэн байна.

Советскэ делегациин Румынида айлшалжа байһан тушаа Польшын хэблэлдэ ихэжэ бэшэгдэнэ

ВАРШАВА, июниин 25. (ТАСС). Советскэ партийнэ-правительственнэ делегациин Румынида хани ёһоор айлшалжа байһание Польшын ажалшад ехэ һонирхоно. Румын-совет хани барисаанай ехэ митингдэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ тухай мүнөөдэрэй түбэй газетэнүүд ехэ мэдээсэлнүүдые үгэбэ.

«Трибуна люду» газетэ Советскэ правительствын толгойлогшын Бухарестын митингдэ хэлэһэн үгые хүсэдөөр толилоо.

Эб найрамдал тогтоохын түлөө

БЕРЛИН, июниин 25. (ТАСС). Румынин ниислэлдэ болоһон олон хүнэй хабаадалгатай митинг тухай мүнөөдэрэй газетэнүүдэй нэгэдэхи хуудаһанда мэдээсэгдэнэ. Германитай эбэй договор баталхын, Европодо эб найрамдал тогтоохын түлөө Баруун Берлинэй байдал һайжаруулха шухала гээд Н. С. Хрущев тэмдэглэбэ гэжэ газетэнүүд бэшэнэ.

Советскэ правительство дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүдые усадхахын түлөө тэмсэхэ гээд Н. С. Хрущев Бухарестдэ болоһон митингдэ мэдүүлээ һэн. Энээнииень «Нейес Дейчланд» газетэ эли тодоор үгэбэ.

КНДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын меморандум

ПХЕНЬЯН, июниин 25. (ТАСС). Корей тушаа Америкын Холбоото Штадуудай гаргагаг эзэрхэг түримхэй ашаанууд тухай КНДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын меморандум үсэглэлдэр энэдэ тунхаглагдана.

Өөһэдынгөө аша туһада Корейе хэтэ мүнхэдөө хоёр хэһэг болгожо хубааха тухай Америкын империалистнүүдай һэдэлгые гэршэлэн харуулһан тодорхой баримтануд КНДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын меморандумда дурдагдана.

Америкын империалистнууд Урда Корейе эзэмдэжэ байна. Тингэжэ Корейн арад бэрхэжээлтэй байдалда оронхой гээд КНДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерство мэдүүлнэ.

Урда Корейһээ Америкын сэрэгүүдые гаргаха гээшэ Корейн арадай эгээл шухала эрилтэ болоно гэжэ меморандум сооһоо заагдана. Июниин 20-һоо 21 болотор үргэлжэлһэн КНДР-эй Арадай дээдын суглаанай сесси Урда Корейһээ Америкын сэрэгүүдые гаргаха тушаа тэмдэхэ засагаархидта дурадхаһан юм. Мүн Урда Хойто Корей хоёрой хоорондоо зэбсэгтэ хүсэнүүдые хэрэглэхэгүйн тула хэлсээ баталха, Урда, Хойто Корейн зэбсэгтэ хүсэнүүдые үсөөрүүлхэ тухай Арадай дээдын суглаанай сесси дурадхаһан байгаа.

Энэ асуудалые, мүн шухалын шухала ухаатай национальна бусад асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын түлөө Урда, Хойто Корейн засагаархидай хоорондо хэлсээнүүдые хэхэ тушаа КНДР-эй Арадай дээдын суглаан дурадхаһан юм.

„Советскэ Союз дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүдые усадхахаар шиидэнхэй"

СОФИ, июнийн 25. (ТАСС). «Советскэ Союз дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүдые усадхахаар шиидэнхэй» гэжэ «Работническо дело», «Народна младеж» газетэнүүд мүнөөдэр ехэ гаршагуудые хэбэ. Советскэ партийнэ-правительственнэ делегациин хүндэлэлдэ үнгэргэгдэһэн Бухарестын ажалшадай митинг, Советскэ Союзай партийнэ-правительственнэ делегации, Румыниин Арадай Республикын делегациин хамтын мэдүүлгэ тухай Румыниин түбэй газетэнүүд мэдээсэбэ.

„Эб найрамдал, арадуудай бэеэ даанхай байдал хамгаалхын түлөө" зарлагдаһан конференци дүүрэбэ

ГАВАНА, июниин 25. (ТАСС). «Эб найрамдал, арадуудай бэеэ даанхай байдал хамгаалхын түлөө» зарлагдаһан Кубын национальна конференци дүүрэбэ. «Буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтооxo, Латинэ Америкын арадуудай экономическэ хүгжэлтын, бэеэ даанхай байдалтай болохын түлөө» гэһэн, «Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряахын, эб найрамдал тогтооһон зорилгоор бүхэдэлхэйн конгрессэтэ Кубын хабаадаха тухай» хоёр резолюци баталагдаа.

«Эб найрамдал, арадуудай бэеэ даанхай байдал хамгаалхын түлөө хүдэлөөнэй» Уставые конференци баталаад, шэнэ хүтэлбэрилхы органуудые һунгаа. Энэ хүдэлөөнэй президентээр Хуан Маринельо һунгагдаба.

Национальна конференцидэ хабаадагшад дэлхэйн элдэб оронуудта телеграммануудые эльгээгээ. Өөрынгөө Эхэ оронной эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэгшэдые дэмжэжэ байһанаа тэрэ телеграммануд соогоо мэдүүлбэ.

Улаан-Үдэ хэлэнэ, харуулна

Мүнөөдэрэй телевидениин программа

19.00—һүүлэй мэдээсэл. 19.10—«Самуил Маршак» гэжэ хүүгэдтэ зорюулһан научно-дэлгэрэнгы фильм. 19.30—«Түхеэрэлтэнүүдтнай хэр зэргээр хэрэглэгдэнэб» гэһэн телевизионно анкетэ. 19.45 — Киножурнал. 19.55 — «Уран зохёолшодой клуб» гэһэн литературна дамжуулга. 20.25—А. Чеховэй «Драма» гэжэ рассказ. 20.45—«Огонек в горах» гэжэ уран һайханай фильм. 22.00—Дамжуулгын программа.

Сагай уларил

Буряадай гидрометбюрогой мэдээсэлһээр республика соогуур мүнөөдэр хэһэг үүлэтэйшэг аад, бороо хурагүй тунгалагшаг байха. Баруун талаһаа бага зэргэ һалхилха. Улаан-Үдэ хотодо үдэртөө 12—14, үдэрөө 21—23 градус дулаан байха.

Июниин 28—29-нэй үдэрнүүдтэ үүлэтэйшэг, бага зэргэ бороотой байха, тэнгэри дуугарха. Зүгөөр хуурай һалхан һалхин үлеэхэ. Республикын хойто аймагуудта һүниндөө 4—9, урда аймагуудта 9—14 градус, үдэрынь 21—26 градус дулаан байхаар хүлеэгдэнэ.



Францнин ажалшад ОАС-ай дээрмэшэдэй хорото ... зэбүүрхэн буруушаана. Зураг дээрэ: фашизмда эсэргүү ... да хабаадагшад Парижай захадахи Сен-Дениин үйлсөөр ... ябана. ТАСС-ай фотохро...

Ольга Поблета гэгшэдэ Уласхоорондын ленинскэ шан барюулагдаба

САНТ-ЯГО, июниин 25. (ТАСС). Чилиин ниитын ажал ябуулагша, эб найрамдалай бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн Ольга Поблета гэгшэдэ «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлһэнэй түлөө» Уласхоорондын ленинскэ шангые Чилиин ниислэлдэ үсэглэлдэр барюулба. Оперо, баледэй театрай зал соо Сант-Яго городой хүн зон олоороо суглараа. Тэдэнэй дунда мэдээжэ политическэ ажал ябуулагшад, культурын хүтэлбэрилэгшэд байба. Уласхоо... ленинскэ шангуудые ... комитедэй түлөөлэгшэ, ... эй Верховно Соведэй ... Т. Н. Николаева Ольга ... лета гэгшэдэ «Арадууда... хоорондо эб найрамдал ... жүүлһэнэй түлөө» Ула... рондын ленинскэ шанга... реадай диплом, меда... рюулһан байна. Тэндэ ... хүн зон альга ташаж... реадые амаршалба. ... нууда, үхибүүд Ольга П... гэгшэдэ баглаа сэсэгүүд... лэгүүдые үгэбэ.

Баруун Ириандa шэнэ десант буулга...

ДЖАКАРТА, июниин 25. (ТАСС). Баруун Ирианай урда эрьедэ, Мерауке город шадарай райондо Индонезиин зуу гаран патриодууд буулгагдаба гээд Антара агентство мүнөөдэр мэдээсэбэ. Эдэ патриодууд энэдэ амжалтатайгаар буулгагдаа. Зүгөөр Мерауке город шадархи ... дайн гарнизон хүл ... нөөн болоһон байна.

Тиигэжэ Баруун И... урда эрьедэ, мянган ... утатай газарта, табан ... Индонезиин парашют... буулгагдаа гэжэ аген... мэдээсэл соо тэмдэг...

Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха асуудал... зорюулагдаһан национальна конференци...

ПАРИЖ, июниин 25. (ТАСС). Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха асуудалда зорюулагдаһан национальна конференци үсэглэлдэр энэдэ дүүрэбэ. Конференцидэ хабаадагшад мүнөөнэй үе сагай тон шухалын шухала асуудал—буу зэбсэг хуряаха хэрэг хоёр үдэрэй туршада зүбшэн хэлсэһэн байна. Эб найрамдалай Францын национальна Соведэй үүсхэлээр энэ конференци зарлагдаһан байна.

Францнин хоёр зу... мэдээжэ политическэ... ажал ябуулагшад ко... цинин хүдэлмэридэ хаб... саа.

Бүгэдөөрөө буу зэбс... ряаха, эб найрамдал то... асуудалда зорюулагд... хэдэлхэйн конгрессые ... үүсхэлые һайшааһан ... ци конференцидэ хабаа... нэрэ дуугаар баталба.

США Лаосто аюул тохёолдуулн...

НЬЮ-ЙОРК, июниин 25. (ТАСС), Юнайтед Пресс Интернейшнл агентствын корреспондентын Вьентьяанһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, хүршэ Таиландда Америкын сэрэгүүдэй байһан ушарые Лаосой шэнэ коалиционно правительство буруушаагаа.

Информациин министр Фуми Вонгвитит энээн тухай тусхай мэдүүлгэ хэһэн байна. Таиландда Америкын сэрэгүүдэй байлгагдаһан ушар эб найрамдалда, Лаосой бэеэ абаһаар байха хэрэгтэ аюул тохёолдуулна гэжэ инфо... министр хэлэбэ. Лао... бэеэ даанхай орон гэ... нэһээ ямар нэгэн гуре... нэй дотоодын хэрэгтэ ... хо ёһогүй гэжэ заагда...

Дотоодын хэрэгүү... маарагшадай манай хэ... шэ сэрэгүүдые эльг... Лаосто аюул тохёолд... лоно гэжэ хүн бүхэн... хо эрхэтэй гээд Во... тэмдэглэбэ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефон...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редакт... 32-74, ответ. секретаря—27-37, отделов партийной жи... пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского ... тельства—47-59, промышленности, транспорта, информ... 35-14, культуры, литературы и искусства—34... и рабселькоров—40-49, отдел переводов и ... — 35-95, бухгалтерия — 37-32. Для междуго... переговоров—16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства ... Бурятской АССР.

Н 00909. Зак. №...